

LISOLO YA BOMOI NA NGAI

Togumba motó mwa moke mpo na kobondela.

Tata na biso ya Likolo oyo otondi na ngolu, ezali solo litomba oyo tozui ya kobelema pene na Yo, Nzambe pe Mobikisi na biso. Koyoka loyembo kitoko oyo, *Yo Monene*, ezali koningisa biso mpo toyebi ete Ozali monene. Pe tozali kobondela ete monene na Yo etalisama lisusu polele epai na biso, na nsima na nzánga oyo, wana ezali biso koloba. Libaku epesameli ngai, mpo na mbala ya liboso kati na mibu ebele, ya komeka kozongela lisolo ya bomoi eleka, pe nabondeli ete Opesa ngai makasi pe—pe oyo nasengeli kozala, Nkolo, na ngonga oyo. Tika ete mabunga nyonso kati na bomoi na ngai ezala bobele ebuteli mpo na bamosusu, oyo ekobelemisa bango pene na Yo koleka. Sala yango, Nkolo. Tika ete basumuki bamona matambe likolo na zelo na bileko, pe tika ete bakambama epai na Yo. Tosengi makambo oyo na Nkombo na Nkolo Yesu. Amen.

Bokoki Kofanda.

² [Ndeko Glover alobi: “Okoki kobondela mpo na misuale oyo liboso ete obanda?”—N.D.E.] Nakosepela bongo. [“Misusu yango *kuna* pe misusu yango *oyo* mpo na kobondela.”] Malamu, ndeko, natondi yo. Pelamoko mosantu oyo, Ndeko Glover, oyo nayebi eleki mwa mibu, nazuaki litomba ya kozala na ye ntango moke lobi na mpokwa. Ayebisaki ngai. . . alalaki mwa ntango moke, mpo na kopema. Pe, sikawa, na mibu ntuku nsambo na mitano, azali kozongela mosala na Nkolo. Bolembu oyo nazalaki na yango liboso ya koyoka ye, sikawa, ekómí ata katikati te. Nakanisaki ete nalembaki, kasi na—nandimi te ete nalembi. Atielaki ngai misuale awa, na lolenge ya—ya ba-envelope, pe bongo na bongo, epai wapi ezalaki pe basili kozongisa yango na kati.

³ Sikawa, moto nyonso kati na bino oyo bozali kolanda na radio, to oyo bozali awa, oyo aseveli kozua moko na misuale oyo, pe oyo akolinga. . . Tempelo Angelus batindaka yango mbala na mbala, ntango nyonso. Bokoki kotinda mikanda mbala moko awa na Tempelo Angelus pe bakobondela mpo na yango, mpo ete nazali koloba na bino solo ete elongobani na Makomi. Ezali elaka na Nzambe.

⁴ Pe soki okolinga ete ngai nde nabondela mpo na mosuale moko mpo na yo, boye, nakosepela kosala yango. Okoki bobele kokomela ngai na engwongolo na mikanda 3-2-5, 325, Jeffersonville, ekomamaka boye J-e-f-f-e-r-s-o-n-v-i, ba l mibale, e. Jeffersonville, Indiana. To, soki obosani engwongolo ya mikanda, koma bobele “Jeffersonville.” Ezali engumba moko ya moke, na bato penepene na nkoto ntuku misato na mitano.

Bato nyonso kuna bayebi ngai. Na bongo tokosepela kobondela mpo na mosuale yango pe kotindela yo yango.

⁵ Pe, na bongo, tozui elonga monene na kosalaka bongo, mpo ete . . . Okozua mwa mokanda moko elongo na yango, oyo elobi ete na mokili mobimba bato bazali kobondela ntongo nyonso na ngonga ya libwa, na midí pe na ngonga ya misato. Boye, kanisa naino, na ngambo mosusu ya mokili, na ngonga nini ya butu basengeli kolamuka mpo na kobondela libondeli oyo. Na bongo, soki bankoto ntuku na ntuku, mbala nkoto na nkoto, bazali kotinda mabondeli epai na Nzambe bobele na ngonga yango moko mpo na mosala oyo, mpo na bokono na yo, Nzambe akoki ata koboya yango te. Pe, na bongo biso, ndenge nalobi, tozali na manaka moko te, tozali na mposa ya mbongo te, ata meya moko te. Tozali bobele . . . Soki tokoki kosunga bino, tozali awa nde mpo na yango. Pe tika ete to . . .

Moto moko azali koya na liboke mosusu ya misuale.

⁶ Bongo, soki ozali na mosuale te oyo olingaki kotinda, ee, na bongo komá kaka, ata kokoma. Soki osengeli na yango sikawa te, bomba yango kati na Buku ya Misala, kati na Biblia, na mokapo ya 19. Pe ekozala na lolenge ya mwa eteni ya elamba ya mpembe nde tokotindela yo, pe malako oyo ezali kotalisa ndenge osengeli liboso koyambola masumu na yo. Pe (natondi yo) ndenge osengeli koyambola masumu na yo. Osengeli soki moke te komeka kozwa ata eloko nini uta na Nzambe liboso ete ozala sembo na miso na Nzambe. Bomoni? Na nsima, balakisi yo kati na yango ete obengisa bazalani na yo, pe mokengeli na yo. Soki ozali na likambo moko boye na motema, oyo etali moto mosusu, kende liboso kobongisa yango, bongo ozonga. Na nsima bobondela, bosala liyangani ya mabondeli na ndako na bino, pe kangisa mosuale yango na pengele na elamba na yo ya nse, na bongo ndimela Nzambe. Pe kaka na bangonga misato wana, mokolo na mokolo, na mokili mobimba, bato bakozala kobondela, na kolandana zongazonga na mokili mobimba.

⁷ Pe sikawa ekómí ya yo, ezali mpenza ofele, yo tinda kaka. Pe—pe, nsima, tokokomela yo te mpo na kotungisa yo to mpo na koyebisa yo manaka moko oyo tokoki kozala na yango. Tolingi ete bosunga manaka, kasi tozali na—na yango ata moko te ete bosunga yango. Bomoni? Na bongo bino . . . Ezali te mpo na koyeba bisika bofandaka, ezali bobele mpo na kosunga bino, pe ezali nde mosala na Nkolo oyo tozali komeka kokoba.

⁸ Sikawa togumba motó. Pe soki ozali kolanda na radio pe ozali na mosuale na yo wana, tia bobele loboko na yo moko likolo na yango wana ezali biso kobondela.

⁹ Nkolo na boboto, tomemeli Yo mwa mabokeye oyo, mbala mosusu ndambo kati na yango emonani lokola bilamba ya babebé, to—to mwa bilamba ya nse, to mbala mosusu mwa basapato ya singa, to—to eloko moko boye, mosuale, oyo ezali

kokende epai na babeli pe bato na mawa. Nkolo, ezali yengebene na Liloba na Yo nde tozali kosala boye. Mpamba te totangi, na Buku ya Misala, ete bazalaki kokamata misuale pe biteni ya bilamba oyo elongwaki na nzoto ya mosaleli na Yo, Polo, mpo ete bazalaki kondima ete Molimo na Yo ezalaki likolo na moto yango. Pe milimo na mbindo ezalaki kobima na nzoto na bato, mawa pe bokono ezalaki kotika bango, mpo ete bazalaki kondima. Pe sikawa tososoli, Nkolo, ete tozali Santu Polo te, kasi toyebi ete Otikali kaka Yesu. Pe tobondeli ete Oyamba kondima ya bato oyo.

¹⁰ Elobamaki ete mokolo moko, Yisalaele (oyo bazalaki kotosa Nzambe) ntango bakangamaki na motambo, mai na mbu liboso na bango, bangomba ngambo na ngambo, pe mampinga ya Falo ezalaki kobeleva. Moto moko alobaki ete “Nzambe akitisaki miso kati na Likonzi na Mótó wana, miso ya nkanda, bongo mai na mbu eyokaki nsomo, emizongisaki nsima, pe efungolaki nzela mpo ete bana na Yisalaele bakatisa kino na ngambo ya mboka na elaka.”

¹¹ E Nkolo, kitisa lisusu miso, ntango mabokeye oyo ekotiama likolo na banzoto ya bokono mpo na kokanisa lisusu Liloba na Yo ya Bomo. Pe tika ete bokono eyoka nsomo, tala kati na Makila ya Mwana na Yo, Yesu, Oyo akufaki mpo na bopetoli oyo. Pe tika ete monguna ayoka nsomo pe akende, na ntina ete bato yango bakoka kokota na elaka oyo elobi ete “Liboso na makambo nyonso,” ete ezali mposa na Yo “ete topambwama na bokolongonu.” Kokisa yango, Tata, mpamba te tozali kotinda yango na—na mposa wana na motema. Pe yango nde ntina tozali kolanda. Tozali kotinda yango na Nkombo na Yesu Klisto. Amen.

Natondi yo, Ndeko Glover. Natondi yo, misie.

¹² Sikawa, lokola mpokwa oyo ezali ya suka mpo na eteni oyo ya bolamuki, nayebi te soki bakolekisa yango na radio to te, kasi nalingi koloba (soki te) na balandi na radio, ete oyo ezalaki moko na mayangani oyo eleki kitoko na oyo nasálá kati na mibu ebele mpenza. Ezalaki mayangani moko ya malonga, ya malamau, ya bolingo mingi, ya boyokani, oyo nasila kozala kati na yango eleki ntango molai.

¹³ [Ndeko mobali moko alobi: “Bazali kolanda biso na ba-radio kino na ngonga ya minei na miniti zomi na mitano, ndeko. Pe bazali koyoka yo, bisika nyonso na ngele ya Californie, kino na bisanga, pe na bamasuwa. Tozali koyamba nsango kouta epai na bango. Na bongo bato ebele bazali koyoka yo, bankoto nkoto na nkoto pe ntuku na ntuku ya bato.”—N.D.E.] Natondi yo, misie. Ezali malamau mingi. Nasepeli koyoka yango. Nzambe apambola bino nyonso.

¹⁴ Solo mpenza, nazalaka na esika moko ya ndenge mosusu na motema na ngai mpo na Tempelo Angelus, mpo na lolenge yango

etelemi ngwi na ngambo ya mobimba ya Nsango Malamu ya Yesu Klisto. Pe, sikawa, e—ekómí lokola likambo na ngai moko mpenza sikawa. Ezali lokola ete, nsima na ngai kokutana na bato nyonso pe komona ete bazali na molimo ya malamu, nakómí komona lokola ete nakómí moko na bino mpenza koleka ndenge nazalaki liboso. Nzambe apambola bino, yango nde libondeli na ngai. Pe . . . [Bato babeti maboko—N.D.E.] Natondi bino mingi.

¹⁵ Sikawa, elobamaki ete lelo nasengelaki kozua mwa ntango mpo na koloba na bino mwa moke likolo na: *Lisolo Ya Bomoi Na Ngai*. Ezali li—likambo moko ya mpasi mpo na ngai. Oyo ekozala mbala na ngai ya liboso ete naloba na ntina na yango uta mibu ebele. Nakozala na ntango ya kokota na bozindo te, kasi nakolobela bebele eteni na yango. Pe, kuna, nasali mabunga mingi, nasali makambo mingi ya mabe. Pe nakosepela ete bino balandi na radio pe bino baoyo bozali awa, ete bokamata mabunga na ngai lokola mabanga ya libaku te, kasi lokola mabanga ya ebuteli oyo ekomema bino pene na Nkolo Yesu.

¹⁶ Na bongo, na mpokwa oyo, basengeli kokabola bakalati ya mabondeli mpo na mosala ya kobondela mpo na babeli na mpokwa oyo. Sikawa, ntango tozali koloba na ntina na *mosala ya kobondela mpo na babeli*, elingi koloba te ete tokobikisa moto moko boye, “tokobondela nde mpo na moto moko boye.” Nzambe nde asalaka mosala ya kobikisa. Azali nde na boboto mingi epai na ngai, na ndenge ayanolaka mabondeli na ngai.

¹⁷ Eleki mwa ntango, awa, nazalaki kosolola na moyangeli ya mayangani ya mopalanganisi Nsango Malamu moko oyo ayebani mingi, pe—pe batunaki ye mpo na nini mopalanganisi yango abondelaka mpo na babeli te. Pe mopalanganisi ayanolaki epai ya—ya moyangeli ya mayangani na ngai, alobaki: “Soki . . . Mopalanganisi oyo andimaka lobiko na nzoto kouta na Nzambe. Kasi soki abandi kobondela mpo na babeli, ekobebisa liyangani na ye mpo ete mangomba nde esungaka ye. Mangomba mingi, pe mingi kati na yango, endimaka lobiko na nzoto kouta na Nzambe te.”

¹⁸ Na bongo nazali kokumisa pe komemia mopalanganisi yango mpo ete azali kotikala na esika na ye, esika na ye ya lotomo. Akoki mbala mosusu . . . Nakoki soko moke te kokamata esika na ye, nandimi pe te ete akoki kokamata esika na ngai. Bisu nyonso tozali na esika kati na Bokonzi na Nzambe. Bisu nyonso tosangani elongo. Makabo ekeseni, kasi Molimo se moko. Nalingaki koloba ete komonisama ekeseni, kasi Molimo se moko.

¹⁹ Pe, sikawa, na mpokwa oyo liyangani ekobanda . . . nakanisi ete balobaki ete bobeti miziki ekobanda na ngonga ya motoba na ndambo. Pe, sikawa, soki bozali kolanda na radio, boya koyoka yango. Ezali . . . Ekozala kitoko, ezalaka ntango nyonso bongo.

²⁰ Pe lisusu nalingi koloba ete bakokabola bakalati ya mabondeli mbala moko nsima na liyangani oyo, kaka ntango liyangani oyo ekosila, soki ozali awa pe olingi kozua kalati ya mabondeli. Eleki kaka mwa miniti moke, bauti koyebisa ngai kuna na kati, ete mwana na ngai to M. Mercier to M. Goad, nde bakokabola bakalati ya mabondeli. Tikala kaka na esika ofandi. Kaka ntango liyangani ekosila, tikala kaka na esika ofandi mpo bandeko bakoka koleka na banzela pe bakoka kokabola bakalati ya mabondeli nokinoki mpenza na ndenge ekoki. Ozala na ba-balkon to na etaje, ata wapi, na nse to epai wapi ozali, tikala kaka na esika ofandi pe bandeko bakoyeba ete ozali wana mpo na kozua kalati ya mabondeli. Nsima na yango, na mpokwa oyo, tokobondela mpo na babeli. Pe soki Nkolo abongoli makanisi na ngai te, na mpokwa oyo nalingi koteya likolo na liteya oyo: *Soki Olakisi Biso Tata, Ekokoka Na Biso.*

²¹ Sikawa nalingi kotanga makomi, na nsima na nzanga oyo, bobele mpo nabanda *Lisolo Ya Bomoï Na ngai*, ezuami na Mokanda na Baebele, na mokapo ya 13, pe tobanda awa pene na . . . nakoki koloba pene na eteni ya 12.

Bobele bongu pe Yesu ayokaki mpasi libanda na ekuke mpo na kobulisa bato na nzela na makila na ye moko.

Boye tokende . . . libanda na molako epai na ye, awa ezali biso kokumba matioli na ye.

Zambi tozali na mboka na seko awa te, kasi tozali koluka mboka elingi koya.

²² Sikawa yango nde makomi na biso. Mpamba te, bomoni, soki ezali lisolo ya bomoi ya moto, to ya likambo nyonso oyo etali moto, tokumisaka yango te, pe mingi mpenza makambo ya—ya moto oyo eleka, soki ezalaki ya mabe lokola oyo ya ngai. Kasi nakanisaki, soki totangi Makomi, ete Nzambe akopambola Makomi yango. Pe likanisi na ngai ezali:

Ete tozali na mboka na seko awa te, kasi tozali koluka mboka elingi koya.

²³ Bongo, nayebi ete bolingi Los Angeles mingi. Bozali na ntina ya kolinga yango. Ezali engumba monene pe kitoko. Ata na londende ya milinga na yango pe nyonso wana, kasi ezali engumba kitoko, ntango kitoko. Kasi engumba oyo ekoki kouwela seko te, esengeli kozala na suka.

²⁴ Nasila kokóma na Roma (esika bankumu minene bazaláká) pe na bingumba oyo bakanisaki ete bakotonga yango mpo ekufa te, kasi osengeli kotimola na bozindo ata ya pied ntuku mibale [métele motoba—N.D.T.] mpo okoka komona bitíkálí na yango.

²⁵ Nasila kokoma esika Bafalo batongáká bokonzi minene na bango, kasi osengeli kotimola mabele mpo na komona esika Bafalo yango minene bazaláká kokonza.

26 Biso nyonso tolingaka kokanisa engumba na biso pe esika na biso. Kasi, bobosana te, yango ekoki koumela te.

27 Ntango nazalaki mwana moke namesanaki kokende epai nzete moko monene ya erable ezalaki. Na etuka na ngai tozali na mabaya mingi ya makasi. Boye tozalaki na banzete ya erable, ba-erable oyo ya sukali, pe oyo tobengaka “erable ya makasi” pe “erable ya petepete.” Nzete monene oyo, ezalaki nzete oyo elekaki kitoko. Pe ntango nazalaki kouta na zamba, na mosala ya matiti ya bibwele pe—pe na mosala ya kobuka mbuma, nazalaki kosepela kokende pene na nzete monene oyo pe—pe kofanda na nse na yango pe—pe kotala na likolo. Pe nazalaki komona bitape na yango minene pe makasi koningana na mopepe, pe mobimbi na yango monene. Pe nazalaki komilobela: “Oyebi, nabanzi ete nzete oyo ekozala awa mibu nkama na nkama.” Eumeli te nabwakaki miso na mobange ya nzete yango, etikali bobele ekumu ya mpamba.

28 “Zambi tozali na mboka na seko awa te.” Te, eloko ata moko te awa na mokili, oyo okoki kotala, ekoumela seko. Esengeli kozala na suka. Eloko nyonso oyo ekokufaka esengeli kotika esika na oyo ekokufaka te. Boye ata soki totongi banzela na biso malam ndenge nini, ata soki totongi yango kitoko ndenge nini, nyonso esengeli koleka, mpamba te awa, eloko moko te ekoumela seko. Bobele oyo Emonanaka te nde ekoumela seko.

29 Nazali komikanisela ndako oyo tozalaki kofanda, ezalaki ndako moko ya kala ya nzete pe oyo madusú na yango ezipamaki na potopoto. Ngai. . . Ekoki mbala mosusu kosalema ete mingi bamóná naino ndako oyo madusú na yango ezipama na potopoto te. Kasi ezipamaki mobimba na potopoto, pe ndako yango ya kala etongamaki na banzete minene-minene, nazalaki kokanisa ete ndako yango elingaki kosala bankama na mibu. Kasi, boyebi, lelo oyo, esika ndako yango ezalaki, batonga bandako ebele. Ebongwani mingi mpenza. Nyonso ezali kobongwana. Kasi. . .

30 Pe namesanaki komona tata na ngai, azalaki moto moko mwa mokuse, avimba, ya makasi mingi, pe azalaki moko kati na bato ya mikuse oyo balekaki makasi oyo nayebaki. Nakutanaki na M. Coots, mobali oyo azalaki kosala elongo na ye mosala ya kokata nzete, azalaki mokati nzete, pe eleki penepene na mobu moko, pe M. Coots azali moninga na ngai ya malam mingi, azali pe mosungi na Première Eglise Baptiste, bongo alobaki: “Billy, nakanisi ozali moto ya makasi mingi.”

Pe nalobaki: “Te, nazali bongo te, M. Coots.”

31 Alobaki: “Soki olandaki papa na yo, olingaki kozala bongo.” Alobaki: “Namónáká mobali yango, azalaki na bozito ya livre mokama na ntuku minei [kilo 63—N.D.T.], ye moko kokotisa mobimbi ya nzete kati na wagó, oyo ezalaki na bozito ya livre nkama libwa [kilo 408].” Ayebaki mpenza ndenge ya kosala yango. Azalaki makasi. Nazalaki komona ye kokóma, kokende

kosukola pe komilengela mpo na bilei ya moi, ntango Mama azalaki kobenga ye.

³² Tozalaki na nzete moko ya kala ya pome liboso ya ndako, pe misato to minei mosusu ya mike ezalaki kuna na nsima. Pe na nzete oyo ya katikati, talatala moko ya kala ezalaki wana, ebúkánáká, na talatala moko ya monene. Pe babakaki yango na mopanzi ya nzete yango na bansete oyo bagumbaki. Lokola oyo bino, basali na mabaya mosusu oyo bozali koyoka ngai, bokoki kobenga “nsete ya bilamba.” Bagumbaki yango mpo esimba talatala na esika na yango. Pe kisanola moko ya kala esalema na ebende ya mpembe ezalaki wana. Boni basila komona kisanola ya kala, oyo esalema na ebende ya mpembe . . . ya ndenge ya kala? Nazali mpenza komona yango lisusu.

³³ Lisusu, mwa mesa moko ezalaki wana mpo na kosukola, bobele mwa libaya moko oyo ezalaki na mwa lokolo etengama na nse na yango, babakaki yango na nzete. Mwa pompi moko ya kala ezalaki kuna, oyo tozalaki kobimisa na yango mai oyo ezalaki na mwa sufulu, pe tozalaki kosukola mpembeni na nzete yango ya kala. Mama azalaki kokamata basaki ya falini pe kokómisa yango bisumé. Nani awa asila kosalela esumé oyo esalema na saki ya falini? Ee, nandimi solo ete nazali komiyoka lokola epai na ngai, sikawa. Ezali nde bisumé oyo ya minene pe ya makasi wana! Ntango azalaki kosukola biso, biso bana mike, azalaki . . . ezalaki lokola ete azalaki kolongola lomposo ya nzoto, ntango nyonso azalaki kopangusa biso. Pe nazali komikanisela saki ya falini wana ya kala. Azalaki kobenda ndambo na bansinga pe kosala mwa maboke, mpo na kokomisa yango mwa kitoko.

³⁴ Boni basila kolala na matelé ya matiti? Ee, bo—botala likambo! Boni bayebi kusé ya mposo ya avoine? Ee, Ndeko Glover, nazali epai na ngai sikawa, na ntembe te! Matela ya matiti, ee, eumeli naino mpenza te uta natiki kolalela yango, pe ezalaki . . . Oo, e—epesaka mpongi kitoko, ezali na mwa mpiyo. Nsima na yango, na eleko ya malili, bazalaki kokamata bulangéti esalemi na nsála ya ndeke pe bazalaki kotanda yango likolo na yango, boyebi, pe basengelaki kotia eteni ya kapó likolo mpo na kozipa biso, mpo ete mopepe ezalaki kokotisa matandala na—na—na madusú ya ndako, boyebi, esika mabaya ya mike ezalaki kogumbama, bomoni, pe matandala ezalaki kokotela wana. Pe, oo, nazali komikanisela yango malamuni mpenza.

³⁵ Bongo Papa azalaki na bolósi ya mandefu. Ngai . . . Sikawa likambo oyo ekokamwisa bino. Esalemaki na mposo ya masangu, bolósi ya mandefu esalema na mposo ya masangu. Azalaki kokamata sabuni ya mama, ya bilamba, oyo mama asalaki, azalaki kopota yango pe kopakola yango na elongi na ye na bolósi yango ya mposo ya masangu, pe azalaki kokata mandefu na ekókoleli monene oyo ezalaki na esimbelo. Pe na mokolo ya lomingo, azalaki kozua bi—biteni ya nkasa ya mikanda,

kobamba yango zongazonga na nkingo ya elamba na ye, bazalaki kotia kopale na nkingo ya bilamba na eleko wana, pe azalaki kotia yango boye, zongazonga na nkingo ya elamba, mpo fú—fú—fúlu emama nkingo ya simisi na ye te. Bosila komona moto kosala yango? Ee, ólalá-lalá!

³⁶ Nazali komikanisela mwa liziba moko ezalaki kuna na nse, epai tozalaki kokende komela mwa mai pe kotóka mai na biso na etokeli ya ekútu. Boni basila komona etokeli ya ekútu? Ee, boni kati na bino bauti na Kentucky, kasi? Iyo, ee, botala naino bato ya Kentucky. Ee, ólalá, nazali—nazali mpenza na . . . Nakanisaki ete bato nyonso oyo bazali awa bazali bato ya Oklahoma pe ya Arkansas, kasi emonani lokola ete Kentucky ebandi koya kofanda na etuka oyo. Ee, eleki mwa basanza, bauti komona pitoló na Kentucky, boyebi, boye mbala mosusu bamosusu kati na bango bakómí koya epai boye.

³⁷ Pe lisusu nazali komikanisela ntango Papa azalaki kokóma pe kosukola liboso na kolia, azalaki kogumba maboko ya simisi na ye, na mwa maboko na ye oyo evimba. Ntango azalaki kotombola maboko mpo na kosukola, kobwaka mai na elongi, misuni yango ezalaki kovimba na mwa maboko na ye. Nazalaki koloba: “Boyebi, papa na ngai akozala na bomoi kino na mibu mokama na ntuku mitano.” Azalaki na makasi mpenza! Kasi akufaki na mibu ntuku mitano na mibale. Bomoni? “Tozali na mboka na seko awa te.” Ezali ya solo. Tokoki koumela seko te.

³⁸ Sikawa, tosala mwa mobembo, biso nyonso. Moto nyonso kati na bino, awa, azali na lisolo ya bomoi, lokola ngai, pe ezalaka malamau kotambola ata mbala moko na balabala ya makanisi. Bomoni bongo te? Bozonga naino nsima, pe biso nyonso tozonga nsima mwa moke, na makambo oyo ekokani na oyo tobikelaki na bomwana na biso.

³⁹ Pe sikawa, eteni ya yambo ya lisolo ya bomoi na ngai. Nakosimba yango bobele mwa moke, mpo ete ezali kati na buku, pe mingi kati na bino bozali na buku yango.

⁴⁰ Nabotama na mwa ndako moko na ngomba, kuna likolo na bangomba ya Kentucky. Tozalaki kofanda na ndako oyo ezalaki na eteni bobele moko, tapí ezalaki na nse te, ata pe mabaya na nse te, nse na yango ezalaki bobele polele. Ekumu ya nzete, eteni ya likolo ya ekumu ya nzete oyo bakátá, ezalaki na makolo misato, yango nde ezalaki mesa na biso. Pe ba-Branham mikemike nyonso wana bazalaki kotondana kuna na kati, pe na libanda, liboso ya mwa ndako yango, pe bazalaki kopotana libanda, ezalaki kokóma lokola esika oyo etonga ya ba-opossum bauti kopotana kati na putulu, boyebi, baléki nyonso ya mibali. Tozalaki libwa, na leki ya mwasi bobele moko, pe azalaki mpenza komona bwale kati na etonga wana ya bana mibali. Tosengeli komemia ye lelo mpo na makambo oyo tozalaki kosala na eleko wana. Akokaki kolanda biso ata esika moko

te, tozalaki kozongisa ye mbangu, azalaki mwana mwasi. Boye, alingaki kokoka te, boyebi. Na bongo tozalaki . . . Pe nyonso . . .

⁴¹ Bobosana te ete na nsima ya mesa tozalaki bobele na kiti mibale, pe esalemaki na mposo ya nzete. Basangisaki bobele mwa banzete mike ya hickory, pe na nse na yango batongákí mposo ya nzete ya hickory. Nani awa asila komona kiti ya mposo ya nzete ya hickory? Iyo. Pe nazali naino koyoka mongongo ya Mama. Oo, nsima na yango, ntango tokotaki na ndako epai wapi akokaki kozala na mabaya na nse, azalaki komema bana mike na bibelo na ye *boye*, pe kobinisa-binisa kiti, pe ezalaki kolela mba, mba, mba na nse. Pe nazali komikanisela ete mpo na kopekisa bilenge ete babima libanda te, ntango azalaki kosukola bilamba to kosala soko nini, azalaki kotia kiti na nse pe koténgisa yango na ekuke, mpo na kopekisa bana mike kobima libanda na ntango oyo ye asengelaki kokende kotóka mai na liziba, pe bongo na bongo.

⁴² Mama azalaki na mibu zomi na mitano ntango ngai nabotamaki, Papa azalaki na mibu zomi na mwambe. Ngai nde mwana ya liboso kati na bana libwa. Pe bayebisaki ngai ete na ntongo ya mokolo oyo nabotamaki . . .

⁴³ Bongo, tozalaki babola mpenza, babola mpenza koleka babola nyonso. Pe tozalaki ata na lininisa te na mwa ndako yango ya nzete. Ezalaki na mwa ekuke moke ya mabaya oyo tozalaki kofungola. Nandimi te ete bosila komona eloko moko ya lolenge wana. Mwa ekuke moke ya mabaya oyo ezalaki kofungwama na esika ya lininisa, ezalaki kotikala polele na moi pe tozalaki kokanga yango na butu. Tokokaki kopelisa mwinda ya lotilíki te, to ata pe kotumba pitoló na eleko wana, tozalaki na oyo babengaka “mwinda ya mafuta.” Bongo, nayebi te soki boyebi eloko nini mwinda ya mafuta. Ee, eloko nini bino . . . Pe bosila kosomba . . . kotumba litútú ya nzete ya tidala? Kamata bobele litútú ya nzete ya tidala, pelisa yango pe tia yango likolo na mofiníko, ekopela. Pe ezali . . . ezalaki kobimisa mwa molinga, kasi, ata bongo, bato bazalaki na biloko ya ndako te mpo eyinda na molinga. Na bongo ezalaki bobele . . . ndako yango ya nzete nde ezalaki koyinda na molinga. Ezalaki kobenda molinga malamú, mpamba te esika ezalaki monene na likolo mpo na kobenda molinga. Na bongo . . .

⁴⁴ Nabotama mokolo mwa—mwa 6 na sanza ya minei na mobu 1909. Na ntembe te, boyebi, yango esali ete naleki sikawa mwa moke mibu ntuku mibale na mitano. Pe, bongo, na ntongo ya mokolo ya mbotama na ngai, mama alobaki ete bafungolaki lininisa. Bongo, tozalaki na minganga te, mwasi mobotisi moko azalaki wana. Bobele . . . Pe mwasi mobotisi yango, ezalaki nde nkoko na ngai. Bongo ntango nabotamaki, pe ntango nagangaki mbala na ngai ya yambo, na bongo—na bongo mama alingaki komona mwana na ye. Pe—pe ye moko azalaki bobele mwana. Pe ntango bafungolaki mwa lininisa yango, kaka na kotana na

ntongo, penepene na ngonga ya mitano. Pe. . . Ndeke oyo rouge-gorge efandaki mpembeni ya mwa matiti. Ndenge bino nyonso bosila komona elilingi na yango na—na kati ya buku na ngai oyo ya lisolo ya bomoi na ngai. Rouge-gorge moko efandaki wana pe ezalaki koyemba-yemba na mongongo makasi.

⁴⁵ Nalingaka ba-rouge-gorge ntango nyonso. Sikawa, bino bilenge mibali, oyo bozali kolanda na radio, bobomaka bandeke na ngai te. Bomoni, bazali—bazali—bazali. . . Oyo wana nde bandeke na ngai. Bosila koyoka lisapo ya rouge-gorge, ndenge nini ntólo na ye ekómá motane? Nakotelema awa mwa moke. Ndenge nini ntólo na ye ekómá motane. . . Mokolo moko, Mokonzi na bakonzi azalaki kokufa na Ekulusu, Azalaki koyoka mpasi pe moto moko te alingaki koya epai na Ye. Azalaki na moto ata moko te mpo na kosunga Ye. Pe mwa ndeke moko ya sokolá alingaki kolongola bansete yango na Ekulusu, pe azalaki ntango nyonso kopumbwa kino na Ekulusu pe kobenda bansete yango. Azalaki moke mingi na lolenge ete akokaki kopikola yango te, pe mwa ntólo na ye mobimba ekómákí motane na makila. Pe banda wana ntólo na ye ekómá motane. Bobomaka ye te, bilenge mibali. Botika ye kimia.

⁴⁶ Afandaki mpembeni na lininisa, azalaki koyemba ndenge ba-rouge-gorge bayembaka. Pe—pe Papa atindikaki lininisa. Pe ntango batindikaki mwa ekuke-lininisa yango, Pole oyo bomonaka na fotó ekotaki na lininisa na kozungúlúkáká, ndenge mama na ngai alobaki, pe etelemaki likolo na mbeto. Nkoko mwasi ayebaki likambo ya koloba te.

⁴⁷ Sikawa, tozali. . . tozalaki libota ya basambeli te. Bato ya libota na ngai bazali ba-Katoliko. Nazali mo-Irlandais na ngambo nyonso mibale. Tata na ngai azali mobimba mo-Irlandais, Branham. Mama na ngai azali moko na ba-Harvey; kaka nde, tata na ye abalanaki na Indienne mo-Cherokee, boye yango nde ekati mwa bokitani oyo ya makila ya ba-Irlandais. Tata na mama bazalaki kokende na ndakonzambe te, babalanaki na ndakonzambe te pe bazalaki ata na losambo te. Kuna na bangomba, ata ndakonzambe moko ya ba-Katoliko ezalaki te. Boye, bayaki awa elongo na bapaya ya yambo, ba-Branham mibale nde bayaki awa, pe uta na yango nde bokitani mobimba ya ba-Branham ebotami; wana nde bankoko ya libota.

⁴⁸ Nsima afungolaki. . . Ntango bafungolaki lininisa yango pe Pole yango ekotaki na kati kuna, bayebaki likambo ya kosala te. Tata autaki komisombela salopéti ya sika (mama moto alobaki bongo) mpo na likambo yango. Atelemaki na. . . akotisaki maboko na ntólo ya mwa salopéti yango, lokola oyo bato ya zamba pe bakati nzete bazalaki kolata na eleko wana. Pe ebangisaki bango.

⁴⁹ Bongo, nsima na ngai kokokisa toloba mikolo zomi, to penepene na yango, bamemaki ngai na mwa ndakonzambe moko

ya ba-Batiste, oyo ebengami “Opossum Kingdom,” Lingomba Batiste ya Bokonzi ya Opossum. Oyo nde nkombo. Mobange motei moko moleki nzela azalaki kuna, motei ya ba-Batiste ya lolenge ya kala, azalaki koleka kuna penepene mbala moko kati na sanza mibale. Na . . . Bato bazalaki kosangana wana mpo na mwa liyangani, bazalaki kokende koyemba mwa banzembo, kasi bazalaki koyoka liteya na mikolo oyo motei moleki nzela wana azalaki kolekela wana. Bazalaki kofuta ye mobu na mobu saki ya maboké pe mwa biloko ya ndenge wana, boyebi, oyo bato bazalaki kolona mpo na kopesa ye. Na bongo mobange motei yango ayaki kuna, pe abondelaki mpo na ngai kuna ntango nazalaki mwana moke. Yango nde mbala ya liboso oyo nakotaki na ndakonzambe.

⁵⁰ Ntango nakómákí na mibu penepene na . . . mwa moke koleka mibu mibale, namonaki emononeli ya liboso.

⁵¹ Bongo, nsango epanzanaki kuna na bangomba ete “Pole oyo ekotaki.” Boye bazalaki komeka kososola yango. Bamosusu balobaki ete esengelaki kozala pole ya moi nde esalaki balili na talatala moko kati na ndako. Kasi talatala ezalaki kuna te. Pe moi ebimaki naino te, bongo ezalaki na ntongo-ntongo mpenza, na ngonga ya mitano. Pe, na bongo, oo, batalaki Yango se mpamba. Pe ntango nakómákí penepene na . . . nabanzi nakómákí penepene na mibu misato . . .

⁵² Sikawa, nasengeli kozala sembo. Makambo mosusu ezali awa oyo nalingi koloba te, pe nakosepela ete nakoka kotika yango mpembeni pe násengela koloba yango te. Kasi nde, mpo na koloba solo, osengeli koloba solo soki ezali na ntina na yo moko to na ntina na libota na yo. Zala sembo mpo na yango, pe na nsima ekozala ntango nyonso ndenge moko.

⁵³ Tata na ngai azalaki ata na nsolo ya kozala moto na kosambela te. Azalaki mpenza ndakisa ya bato ya ngomba oyo bazalaki komela mbala na mbala, ntango nyonso. Pe akotaki na mwa mikakatano kati na etumba moko, oyo bato mibale to misato balingaki kobomana ntango bazalaki kobunda, kobetana masasi, pe kopapana mpota na bambeli, na mwa féti moko oyo esalemaki kuna na bangomba. Pe Papa azalaki moko na baoyo babandaki etumba yango, mpo ete bazokisaki moninga na ye moko, pe abambaki moto moko kiti. Pe a . . . Mobali yango abimisaki mbeli pe, na mbeli yango, alingaki kotúba moninga ya Papa oyo alalaki na nse, na motema, bongo Papa akotelaki ye. Pe esengelaki kozala mpenza etumba moko ya nsomo, mpo ete bango, uta kuna na Burkesville, mosika, kilometele ebele ekabolaki bango, batindaki kapita moko kuna mpo ákanga Papa, ayaki na mpunda.

⁵⁴ Boye, mobali yango atandamaki na nse pene na liwa. Mbala mosusu ndeko na ye moko azali koyoka. Nakotanga nkombo na ye: nkombo na ye ezalaki Will Yarbrough. Ntango mosusu

ba . . . Nakanisi ete bamosusu bazali na Californie, bana na ye mosusu ya mibali. Kasi mobali yango azalaki makambo makasi makasi, moto ya makasi mpenza, abomáká mwana na ye moko ya mobali na ebende ya lopango. Bongo a—azalaki mobali moko ya makasi mingi pe ya mabe mpenza. Boye, etumba ya mbeli ezalaki monene kati na ye na Papa. Etikalaki moke tata na ngai áboma mobali yango, na bongo asengelaki kokima, kotika Kentucky, pe kokatisa ebale mpo na koya na Indiana.

⁵⁵ Na eleko wana, azalaki na ndeko moko oyo azalaki kofanda na Louisville, na Kentucky; azalaki moyangeli molandi na Kompani ya Kopasola Mabaya Mike-mike mpo na ntoki na Kentucky, na Louisville. Pe, boye Papa ayaki kokutana na yaya na ye ya mobali. Papa azalaki leki kati na bana mibali nyonso, kati na bana zomi na nsambo. Boye, ayaki kokutana na yaya na ye ya mobali, pe na ntango yango azalaki mosika penepene mobu mobimba. Akokaki kozonga te, mpo ete bapolísi bazalaki koluka ye. Na nsima, na ntango tozuaki nsango na ye na nzela na mokanda oyo akomaki na nkombo mosusu, kasi asiláká koyebisa mama ndenge alingaki kozua bansango na ye.

⁵⁶ Pe, mokolo moko, namikaniseli, liziba (mwa ndako yango ya nzete) ezalaki bobele na nsima ya ndako. Pe—pe na eleko yango, nsima na . . . Sanza libwa . . . zomi na moko ekaboli ngai na leki na ngai ya mobali oyo alandi ngai, pe azalaki naino konguluma. Nazalaki na libanga ya monene na loboko, pe nazalaki komeka kolakisa ye ndenge nakokaki kobwaka libanga yango na makasi kati na potopoto, na esika oyo liziba ebimáká uta na mabele pe ebotáká potopoto. Nayokaki ndeke moko, ezalaki koyemba likolo na nzete. Natombolaki miso na nzete yango pe ndeke yango ekimaki, pe, ntango ekimaki, Mongongo moko elobaki na ngai.

⁵⁷ Sikawa, nayebi ete bozali kokanisa ete nakoki koluka na makanisi na ngai te pe namikanisela yango. Kasi Nkolo Nzambe, Oyo azali Mosambisi ya likolo na nse pe ya nyonso oyo ezali, ayebi ete nazali koloba solo.

⁵⁸ Ndeke yango, ntango ekimaki, Mongongo moko ebimaki longwa na esika oyo ndeke yango ezalaki na nzete, lokola mopepe kati na matiti, pe Elobaki: “Okofanda mpembeni na engumba moko na nkombo New Albany.” Pe, uta ntango nakokisaki mibu misato kino lelo, ntaka oyo ekaboli New Albany, Indiana, na esika nafandi eleki mile misato te [5 km—N.D.T.].

⁵⁹ Nazongaki na ndako pe nalobelaki yango mama. Ee, akanisaki ete nazalaki bobele kolota to eloko moko boye.

⁶⁰ Nsima tokendeki kofanda na Indiana pe Tata akendeki kosala epai na mobali moko, M. Wathen, moto ya mbongo. Ye nde nkolo ba-izíni ya masanga ya móto ya Wathen. Pe azali nkolo ya ebele na mbongo kati na bakompani; azali na bamilio ebele, pe moko na bai-Lokumu ya Louisville, pe—pe na base-

ball, pe bongo na bongo. Boye tozalaki kofanda mpembeni wana. Pe lokola Papa azalaki mobola, kasi azalaki kokoka kozanga komela te, na bongo a—abandaki kolamba lotoko na—na nzungu moko ya monene.

⁶¹ Na bongo nanyokwamaki mingi mpo ete nazalaki mwana ya liboso. Nasengelaki komema mai kino na nzungu yango, mpo ete batiyó ezala ntango nyonso mpio wana ezali bango kolamba lotoko. Nsima abandaki koteka yango, pe asombaki banzungu yango mibale to misato. Sikawa, yango nde eteni oyo nalingaka koloba te, kasi ezali solo.

⁶² Pe namikaniseli mokolo moko, nautaki na ebombelo, nazalaki kokende na ndako na kolela. Mpamba te, na nsima ya ndako, eziba moko ezalaki wana, e. . . epai bazalaki kokata glas. Mingi kati na bino bazali komikanisela eleko oyo bazalaki kokata glas pe kotia yango na kati ya putulu ya mabaya. Ee, motindo wana nde M. Wathen azalaki kobatela glas kuna na etuka. Pe Tata azalaki so—sofele na ye, sofele na ye moko. Pe ntango. . . eziba yango etondaki na mbisi pe ntango bazalaki kokende kokata glas, bazalaki komema yango pe kotia yango na kati ya putulu ya mabaya, nsima na yango, ntango glas ezalaki koniangwa na eleko ya molungé, na ntango oyo ezalaki kokóma mai, nabanzi ete ezalaki pe kokóma mwa peto, mingi lokola glas ya etíma, na bongo bakokaki kosalela yango, mpo na komela te, kasi mpo mai ezala ntango nyonso mpio, bazalaki kotia yango zongazonga na bakatini na bango pe miliki na bango, pe bongo na bongo.

⁶³ Mokolo moko nazalaki komema mai longwa kuna na pómpi, ezalaki pene na balabala oyo elandi. Nazalaki kolela makasi epai na moto nyonso oyo alingaki koyambela ngai, mpo ete nautaki kokóma na ndako longwa na kelasi pe bilenge mibali nyonso bakende ki kolóbo na liziba. Nalingaki kolóbo mingi. Bongo bango nyonso bakokaki kokende kolóbo longola se ngai, pe ngai nasengelaki komema mai kino na nzungu wana ya monene. Na ntembe te, oo, esengelaki kokanga monoko, epekisamaki na eleko wana. Pe ngai. . . Ezalaki mpenza mpasi. Namikaniseli ete nazalaki kotambola na mpota na mosapi ya lokolo, pe ete nakangaki mokokoli ya lisangu na nse ya mosapi mpo putulu ekota te. Bosila kosala yango? Tia bobele mokokoli ya lisangu na nse ya mosapi ya lokolo *boye* pe kanga yango na singa. Ekotombola mpenza mosapi na yo ya lokolo, mwa moke lokola motó ya kóbá, etali likolo, boyebi. Bakokaki kolanda ngai bisika nyonso oyo nazalaki kokende, na bilembo ya mokokoli ya lisangu na nse ya mosapi ya lokolo; esika nazokaki, boyebi. Nazalaki na sapato ya kolata te. Na bongo tozalaki kolata sapato te, mbala mosusu katikati ya eleko ya mpío mobimba. Soki tolataki sapato, biso. . . ezalaki bobele oyo tokokaki kolokota, oyo moto moko akabelaki biso. Pe bilamba, ezalaki oyo moto moko, to lisanga ya lisungi ezalaki kopesa biso.

⁶⁴ Natelemaki na nse ya nzete moko, pe nafandaki wana na kolela (ezalaki na sanza ya libwa) mpo ete nalingaki kokende kolóbo, nasengelaki kotondisa sani ya minene ebele na mai bobele na mwa bakatini oyo bazalaki kotia sukali, ya mwa milai *boye*, katikati ya gallon [litele mibale—N.D.T.], mpamba te nazalaki se mwana moke ya mibu soki nsambo. Nazalaki kosopa yango na sani ya monene, nsima na yango nazongeli bakatini mibale mosusu pe naye lisusu, nazalaki kokamata yango na pompi. Yango nde mai tozalaki na yango. Na butu wana, balingaki kolamba nzungu wana mobimba ya lotoko ya masangu, mibali wana na Papa, na ndako.

⁶⁵ Nazalaki kolela, pe na mbala moko nayokaki eloko moko kosala makeléle lokola ekumbaki, eloko moko ya motindo oyo (sikawa, nabanzi ete makeléle eleki makasi te), ezalaki kosala: “Wuuuusssh, wuuuusssh,” makeléle ya motindo wana mpenza. Ee, ntango ezalaki kimia mpenza, pe natambwisaki miso. Pe boyebi, kamwa ekumbaki, nakanisi ete bino bobengaka yango mwa mipepe ya libungutulu? Na eleko ekobandaka mpio, ekumbaka nkasa pe biloko mosusu, na elanga ya masangu, boyebi, na eleko ekobandaka mpio, langi ya nkasa esilaki kobanda kobongwana. Nazalaki na nse ya nzete monene ya libene ya mpembe, oyo ezalaki pene na katikati ya nzela kolongwa na ebombelo kino na—na ndako. Pe nayokaki makeléle yango. Pe natambwisaki miso, kimia ezalaki lokola oyo ezali awa. Ata lokasa moko ezalaki koningana na esika moko boye te, to eloko te. Namilobelaki: “Makeléle yango ezali kouta wapi?” Ee, namilobelaki: “Esengeli kozala mosika na awa.” Nazalaki bobele mwana moke. Pe makeléle yango ezalaki kokóma makasi mokemoke.

⁶⁶ Nakamataki bakatini na ngai ya mike, nalelaki mwa moke lisusu pe nakamataki nzela mpo na kozonga, nautaki kopema. Natangwaki na yango bobele mwa moke, longwa na nse ya bitape ya nzete monene oyo, pe, ólálá, eyokisaki lokito ya ekumbaki. Nabalukaki mpo natala, pe penepene na katikati ya bolai ya nzete yango, ekumbaki mosusu ezalaki wana, na nzete yango, ezalaki kozunguluka-zunguluka pe koningisa nkasa. Ee, namonaki yango likambo ya kokamwa te, mpo ete ezali na eleko wana ya mobu, pe, na eleko mpio ekobandaka, ee, nde bikumbaki yango esalemaka. Mwa . . . Tobengaka yango “bikumbaki.” Pe e—pe ekumbaka putulu. Bosila komona yango na eliki, motindo wana. Ndenge moko. Na bongo nazalaki kotala yango, kasi ezalaki kokende te. Na momeseno epepaka bobele mwa ntango moke, na nsima ekei na yango, kasi esilaki koumela wana miniti mibale to koleka.

⁶⁷ Ee, nakamataki lisusu nzela mpo na kozonga. Pe nabalukaki lisusu mpo na kotala yango. Pe na ntango yango, Mongongo ya moto eyokanaki mpenza lokola oyo ya ngai boye, elobaki: “Komela masanga to makaya soko moke te, pe koyeisa nzoto

na yo mbindo ata na lolenge moko boye te. Okozala na mosala ya kosala ntango okokola.” Ee, esalaki lokola ébangisa ngai lokola nakufa! Bokoki kokanisa ndenge mwana moke akokaki komiyoka. Nakweisaki bakatini yango, nazongaki na ndako na mbangu na ngai nyonso, pe nazalaki koganga na makasi na ngai nyonso.

⁶⁸ Bitúpa ya motane ezalaki na etuka wana, banyoka, pe ezalaka na ngenge mabe mpenza. Mama akanisaki ete ntango nazalaki koleka mpembeni na elanga, mbala mosusu naniataki etúpa motane, pe akimaki mbangu mpo na kokutana na ngai. Namibwakaki na maboko na ye, nazalaki koganga, nakangaki ye makasi pe nayambaki ye. Alobaki: “Likambo nini, nyoka eswi yo?” Azalaki kotálatala ngai nzoto mobimba.

Nalobaki: “Te, Mama! Moto moko azali likolo ya nzete oyo kuna.”

⁶⁹ Alobaki: “Oo, Billy, Billy! Boni boye?” Alobaki: “Otelemaki na nzela mpo na kolala?”

⁷⁰ Nalobaki: “Te, madame! Moto moko azali likolo ya nzete wana, pe Alobi na ngai ete namela masanga te pe namela makaya te.”

⁷¹ “Komela lotoko pe—pe biloko ya motindo wana.” Nzoka nde na ntango yango mpenza, nazalaki komema mai kino na nzungu monene oyo balambelaka masanga. Pe Alobaki: “Komela masanga soko moke te to koyeisa mbindo na nzoto na yo ata na lolenge moko te.” Oyo wana ezali bomoi ya mbindo, boyebi, pe bomwana . . . bolenge na ngai na basi. Pe na boyebi na ngai nyonso, nakweisama ata mbala moko te na makambo ya boye. Nkolo asungaki ngai na makambo wana, ndenge bokomona yango wana ezali ngai kokoba. Pe, boye: “Komela masanga te, komela makaya te, to pe koyeisa mbindo na nzoto na yo te, mpamba te okozala na mosala ya kosala ntango okokola.”

⁷² Boye, nayebisaki Mama likambo yango, pe—pe asekaki ngai kaka. Nazalaki mpenza komikonza lisusu te. Abengaki monganga, pe monganga alobaki: “Ee, azali bobele na motema mokuse, esili.” Na bongo, alalisaki ngai na mbeto. Pe banda mokolo wana kino lelo, naleka lisusu ata mbala moko te pene na nzete yango. Nazalaki kobanga. Nakómákí koleka na ngambo mosusu ya elanga, mpamba te nazalaki kokanisa ete moto moko azalaki na likolo ya nzete yango pe Azalaki koloba na ngai, na Mongongo monene oyo ezalaki koloba.

⁷³ Bongo, penepene sanza moko nsima na yango, nazalaki kobeta bíle na libanda elongo na baleki na ngai ya mibali, na liboso ya ndako. Pe na mbala moko namiyoki ndenge mosusu. Natikaki pe nafandaki pene na nzete moko. Tozalaki na libongo, pene na Ebale ya Ohio. Natalaki na ngambo ya Jeffersonville, pe namonaki gbagba moko komata pe kokatisa ebale, koleka likolo na ebale. Pe namonaki bato zomi na motoba (natangaki bango)

kokweya longwa wana pe kokufa, na gbagba yango. Nazongaki mbangu mpenza pe nayebisaki mama, kasi ye akanisaki ete nautaki kolala mpongi. Kasi babosanaki yango te, pe mibu ntuku mibale na mibale nsima na yango, Gbagba ya Commune (oyo mingi kati na bino bakatisaka, ntango bokatisaka kuna) ekatisaki ebale na esika yango mpenza, pe bato zomi na motoba bakufaki wana bazalaki kotonga gbagba yango likolo na ebale.

⁷⁴ Ezángá kozala mpenza solo ata mbala moko te. Ndenge bozali komona Yango awa na eyanganelo, Ezalaka se bongo ntango nyonso.

⁷⁵ Boye, bakanisaki ete nazalaki bobele motema mokuse. Pe, nazalaka pe motema mokuse, ya solo. Pe, soki bosila kokeba na yango, bato oyo ba—bazali na mabongi ya kozala bato na molimo bazalaka motema mokuse.

⁷⁶ Botala bayembi pe basakoli. Botala William Cowper oyo akomáki loyembo oyo eyebani mingi: “Liziba moko ezali, etondi na Makila oyo euti na misisa ya Emanuele.” Bosila . . . Boyebi loyembo yango. Nazalaki na nkunda na ye eleki ntango molai te. Ndeko Julius, nabanzi, nayebi te soki, te . . . iyo, ya solo, azalaki elongo na biso kuna na nkunda na ye. Pe—pe kuna, nsima na ye kokoma loyembo yango, mpemela etikaki ye, akomaki koluka e—ebale mpo amiboma. Bomoni, molimo esilaki kotika ye. Pe bato lokola bayembi, bakomi pe . . . to te . . . nalingaki koloba basakoli.

⁷⁷ Botala Eliya, ntango atelemaki likolo na ngomba pe akitisaki móto longwa na likolo, pe anokisaki mbula longwa na likolo. Na nsima ntango Molimo etikaki ye, akimaki mpo ete mwasi moko akanelaki ye. Pe Nzambe akutaki ye wana abombami kati na lilusú, nsima na mikolo ntuku minei.

⁷⁸ Botala Yona, azalaki na mpemela oyo ekoki ntango Nkolo apakolaki ye mpo na koteya kuna na Niniwe, na lolenge ete e—engumba monene, lokola Saint Louis, ebongolaki motema na kolataka saki. Na nsima, ntango Molimo etikaki ye, likambo nini ekomelaki ye? Nsima na Molimo kotika ye, tomoni ye likolo na ngomba, kobondela Nzambe ete akamata bomoi na ye. Bomoni, ezalaki nde mpemela. Pe ntango makambo yango esalemaka, e—esalaka eloko moko boye na nzoto.

⁷⁹ Lisusu, nazali komikanisela kokola na ngai. Nasilaki kokóma elenge mobali. (Nakosala noki mpo nasilisa na mwa ntango moke.) Ntango nakómáki elenge mobali, nazalaki na makanisi lokola bilenge mibali nyonso. Ngai . . . kokende kelasi, nakutanaki na bilenge basi. Boyebi, nazalaki moto ya nsoni mingi, boyebi. Pe sukasuka na—nazuaki mwa moninga moko ya mwasi. Pe nazalaki lokola bana mibali nyonso, ya mibu penepene zomi na mitano, nabanzi. Pe—pe na bongo, oo, azalaki kitoko. Ólalá, miso na ye ezalaki lokola ya ebenga, mino na ye ezalaki

lokola mangiliti, pe nkingo kitoko lokola ya libata ya mai, pe a—azalaki mpenza kitoko.

⁸⁰ Pe mwana mobali mosusu ya moke, ye . . . tozalaki baninga, na bongo akamataki motuka Ford modele T ya kala oyo ya papa na ye, pe tolakanaki kokutana na baninga na biso ya basi. Tolingaki kobima na bango, na motuka. Tozalaki na mbongo oyo ekoki mpo na kosomba penepene gallon mibale [litele mwambe—N.D.T.] ya esánsi. Tosengelaki kotombola piné ya nsima ya motuka mpo na kopelisa yango na manivéle. Nayebi te soki bozali ata komikanisela yango to te, boyebi, mpo na kopelisa yango na manivéle. Kasi ma—makambo ezalaki kotambola mwa malamau kati na biso.

⁸¹ Na bongo nazalaki na mwa mbongo ya bibende ya cent mitano-mitano na libenga, pe totelemaki na mwa esika moko mpo na kosomba. . . okokaki kosomba lipa batia mosuni ya ngulu na cent mitano. Bongo, oo, nazalaki mozui, nakokaki kosomba yango minei mobimba! Bomoni? Pe, na nsima toliaki mapa batia mosuni ya ngulu pe tomelaki coca. Nakendeki kozongisa milangi. Pe likambo ya kokamwa, ntango nabimaki, (na eleko wana, basi bautaki kobanda kopengwa longwa na ngolu, to longwa na bomwasi) mwa ebenga na ngai azalaki komela likaya.

⁸² Ee, nazalaka ntango nyonso na lolenge na ngai ya komona makambo na oyo etali mwasi oyo amelaka makaya, pe nabongola yango ata moke te uta ntango wana. Ya solo. Yango nde suka na mabe oyo mwasi akoki kosala. Pe ezali mpenza ya solo. Pe na—nakanisaki ete na . . . Bongo, kompani ya makaya ekoki kofunda ngai mpo na likambo oyo, kasi, nazali koyebisa bino, ezali bobele mayele mabe ya Zabolo. Yango nde mobomi pe mobebisi oyo aleki monene kati na ekolo oyo. Nakolinga ata mwana na ngai ya mobali azala molangwi na masanga na esika ete azala momeli na makaya. Ya solo. Nakolinga ata komona mwasi na ngai alali na nse, alangwi, na esika ya komona ye na likaya. Tala ndenge . . .

⁸³ Nzoka nde, Molimo oyo ya Nzambe oyo ezali na ngai, soki Ezali Molimo na Nzambe (ndenge bokoki komituna), bino bameli makaya, bozali na nkónzo moke mpenza ya kobika ntango bokokoma kuna, mpo ete yango nde . . . mbala nyonso. Bomonaka yango na etumbelo, ndenge Akweyisaka yango. Ezali likambo ya nsomo. Bosimba yango te. Bamama, soki bosila kokweyisama na likambo yango, nabondeli bino, na Nkombo na Klisto, botika kosala bongo! Ebebisaka nzoto. Ekoboma bino. Eko . . . Ezali—ezali nde kancer oyo bozali konduka.

⁸⁴ Minganga bazali komeka kokebisa bino. Kasi kokamwa, bazali kotekela bino eloko yango! Soki okei na farmasi pe olobi: “Kosomba . . . nalingi nasomba kancer ya cent ntuku mitano.” Boye, bakoya kokanga bato yango. Kasi ntango osombi makaya ya cent ntuku mitano, osombi eloko yango moko. Minganga

balobi bongo. Oo, ekolo oyo etondi na lokoso ya mbongo. Mawa mingi. Ebomaka. Etalisami polele.

⁸⁵ Boye, ntango namonaki elenge mwasi yango ya bonzenga komilakisa, na likaya na loboko, elingaki koboma ngai, mpo ete nazalaki kokanisa mpenza ete nalingaki ye. Pe namilobelaki: “Boye. . .”

⁸⁶ Tala, babengaka ngai “moyini basi,” boyebi yango, mpo ete ntango nyonso natelemelaka basi mwa moke, kasi natelemelaka bino bandeko Basi te. Natelemelaka bobele lolenge oyo basi ya mikolo oyo bazali kobika. Ya solo. Tosengelaki kosunga basi oyo ya malamumu.

⁸⁷ Kasi nakoki komikanisela ntango oyo nzungu ya masanga ya tata na ngai ezalaki kosala, nasengelaki kozala kuna, komema mai pe biloko mosusu, komona bilenge basi oyo bazalaki na mibu koleka zomi na nsambo te, zomi na mwambe te, kuna, na mibali ya mibu na ngai oyo ya lelo, balangwi. Pe basengelaki kosilisa bango molangwa pe kopesa bango kafe ezanga miliki, mpo bazonga na bandako mpo na kolambela mibali na bango bilei ya mpokwa. Oo, likambo ya bongo, nalobaki: “Ngai. . .” Mpamela na ngai na eleko wana ezalaki boye: “Ezali na ntina te ya kobebisa lisasi kitoko mpo na koboma bango.” Ya solo. Pe nazalaki koyina basi. Ya solo. Pe nasengeli mpenza kokeba na bikela na ngai nyonso sikawa, mpo nakoba kokanisa makanisi ya lolenge wana te.

⁸⁸ Boye, nzoka nde, mwasi malamumu azali libanga ya ntalo na motole ya mobali. Basengelaki kopesa ye lokumu. Ye. . . Mama na ngai azali mwasi, bolongani na ngai azali pe mwasi, pe bazali na bizaleli ya malamumu. Nazali pe na bankoto ya bandeko basi Baklisto oyo nazali komemia mingi mpenza. Kasi soki—soki bakoki komemia oyo Nzambe asali bango, bomama pe mwasi mpenza ya lokumu, ezali malamumu. Azali moko na mabonza oyo eleki malamumu oyo Nzambe akokaki kopesa na mobali, ezali nde mwasi. Nsima na lobiko, mwasi azali libonza oyo eleki malamumu, soki azali mwasi malamumu. Kasi soki azali mwasi malamumu te, Salomo alobaki: “Mwasi malamumu azali libanga ya ntalo na motole ya mobali, kasi oyo—oyo ya mabe to oyo ya malamumu te azali mai kati na makila na ye.” Pe ezali bongo, yango nde eloko oyo eleki mabe oyo ekoki kosalema. Na bongo mwasi malamumu. . . Soki ozali na mwasi malamumu, ndeko mobali, osengeli kopesa ye limemia oyo eleki likolo. Ezali bongo, osengeli kosala bongo. Mwasi oyo ya solo-solo! Pe, bana, soki bozali na mama oyo ya solo-solo oyo asalaka te pe azali komeka kobatela bino, kosukola bilamba na bino, kotinda bino na kelasi, kolakisa bino makambo etali Yesu, bosengeli komemia mama malamumu wana na motema mobimba. Bosengeli komemia mwasi yango, iyo misie, mpo ete azali mama ya solo-solo.

⁸⁹ Balobaka na ntina na boinga oyo ezali na bangomba ya Kentucky. Bomonaka yango na masapo oyo etali basenzi. Bamama nkoko mosusu ya kuna bakoki koya awa na Hollywood mpo na kolakisa bino, bamama ya mikolo oyo, ndenge ya kobokolo bana na bino. Mwana na ye ameka ata mbala moko mpamba kozonga na ndako na butu, suki nyonso epanzana, pe bibebu. . . ya moselu, (bobengaka yango nini?), biloko oyo bapakolaka na elongi, na mokoto na ye oyo efinani nyonso na mopanzi moko, nsima na ye kolekisa butu mobimba libanda, na molangwa, ndeko, akobukela ye etape moko ya nzete ya hickory pe mwana wana akobima lisusu ata mokolo moko te. Nalobi na bino, mwana yango a . . . Pe soki bozalaki na lolenge yango mwa moke koleka, bolingaki kozala na Hollywood moko ya malamau koleka na nzinga-nzinga na bino awa, pe ekolo moko ya malamau koleka. Ezali bongo. Ya solo. “Meka naino kozala moto ya mikolo oyo,” oyo—oyo wana ezali moko na mayele mabe ya Zabolo.

⁹⁰ Boye, elenge mwasi yango, ntango natalaki ye, motema na ngai ezokaki mpota. Namilobelaki: “Mwana oyo, mawa.”

Alobaki: “Oo, Billy olingi likaya?”

Nalobaki: “Te, moseka.” Nalobaki: “Namelaka likaya te.”

⁹¹ Alobaki: “Bongo, olobaki ete obinaka te.” Balingaki kokende kobina kasi ngai nalingaki te. Boye balobaki ete esika moko ya mabina ezalaki kuna, na esika oyo bazalaki kobenga Sycamore Gardens.

Pe nalobaki: “Te, nabinaka te.”

⁹² Alobaki: “Bongo, obinaka te, omelaka likaya te, omelaka masanga te. Nini esepelisaka yo?”

⁹³ Nalobaki: “Ee, nalingaka kolóbo pe nalingaka bokila.” Esepelisaki na yango ye te.

Na bongo alobaki: “Kamata likaya oyo.”

Nalobaki: “Te, moseka, melesi. Namelaka likaya te.”

⁹⁴ Nazalaki likolo ya linzanza oyo ezipaka piné. Ba-Ford oyo ya kala ezalaki na ebutelo, bozali komikanisela, pe ngai nazalaki likolo ya linzanza wana na mopanzi, tofandaki na kiti ya nsima, ngai na ye. Pe alobaki: “Olingi koloba ete okomela likaya te?” Alobaki: “Biso bana basi tozali na mpiko koleka yo.”

Nalobaki: “Te, moseka, nandimi te ete nazali na mposa ya kosala yango.”

⁹⁵ Alobaki: “Boye, ozali mpenza ebangabanga!” Ólalá! Ngai nazalaki kolinga ete nazala engambe Bill moto mabe, na bongo na—nalingaki ata moke te mpenza kozala lokola ebangabanga. Bomoni, nazalaki kolinga kozala boxer ya solo-solo, yango nde nazalaki kokanisa mpo na bomoi na ngai. Na bongo nalobaki. . . “Ebangabanga! Ebangabanga!”

⁹⁶ Nakokaki kondima yango te, na bongo nalobaki: “Pesa ngai yango!” Nasembolaki loboko, namilobelaki: “Nakolakisa ye soki ngai nazali ebangabanga to te.” Nakamataki likaya yango pe nabandi kopelisa aliméti. Nzoka nde, nayebi ete bino. . . Sikawa, nazali na mokumba na oyo bozali kokanisa te, nazali bobele na mokumba ya koloba solo. Ntango nalingaki kopelisa likaya yango, nazalaki na mokano mpenza ya komela yango pelamoko nazali na mokano ya kokamata Biblia oyo, bomoni, nayokaki eloko moko oyo esalaki: “Wuuuusssh!” Namekaki lisusu, nakokaki kotia yango na monoko te. Nabandaki kolela, nabwakaki yango na mabele. Babandaki koseka ngai. Nazongaki na ndako na makolo, nakatisaki elanga, nafandaki libanda, nazalaki kolela. Pe—pe ezalaki bomoi moko ya mpasi.

⁹⁷ Nazali komikanisela mokolo moko Papa azalaki kokende na ebale elongo na bana mibali. Ngai na ndeko na ngai ya mobali, tosengelaki kokota na masuwa pe kotambola mpembeni-mpembeni ya ebale, mpo na koluka milangi ya kotia lotoko. Bazalaki kofuta biso cent mitano mpo na milangi zomi na mibale, kolokota yango mpembeni-mpembeni na ebale. Papa azalaki elongo na ngai, pe azalaki na moko na milangi wana ya mike ya patatalu. . . nakanisi ete ezalaki kotonda na moko ya minei ya litele. Mopepe ekweisáká nzete moko, pe Papa. . . Mobali oyo azalaki elongo na ye, M. Dornbush. Nazalaki na. . . Azalaki na masuwa kitoko, bongo nalingaki ete nasepelisa ye mpo ete nalingaki kosalela masuwa yango. Oyo ya ye ezalaki na yenda ya malamu kasi oyo ya ngai ezalaki ata na yenda te. Tozalaki se na mabaya ya kala mpo na kolúka na yango. Pe soki apesaka ngai nzela ete nasalela masuwa wana. . . Na bongo, azalaki kosala mosala ya kotonga bibende pe asalelaki Papa banzungu ya minene. Na bongo ye. . . bafandaki likolo ya nzete wana, pe Papa abimisaki molangi ya moke ya patatalu ya lotoko na libenga na ye ya nsima, apesaki ye yango pe amelaki mwa moke, azongiselaki yango Papa pe amelaki mwa moke, pe atiaki yango likolo na mwana na nzete oyo ebimaki na mopanzi ya nzete oyo ekweyáká. Bongo Misie Dornbush akamataki yango pe alobaki: “Billy, kamata.”

Nalobaki: “Melesi, namelaka te.”

⁹⁸ Alobaki: “Moko na ba-Branham, bongo aboya komela masanga?” Bango nyonso bakufaki na liwa ya nsomo, toloba. Alobaki: “Moko na ba-Branham, bongo aboya komela masanga?”

Nalobaki: “Te, misie.”

“Te,” Papa alobaki: “Nabokoli nde ebangabanga mpenza.”

⁹⁹ Papa na ngai ábenga ngai ebangabanga! Nalobaki: “Pesa ngai molangi wana!” Nalongolaki ezipeli ya molangi, nakanaki mpenza ete namela yango, pe ntango nabandaki kotombola yango: “Wuuuusssh!” Nazongisaki molangi pe napotaki kati na

elanga, na mbangu na ngai nyonso, nazalaki koleka. Eloko moko ezalaki kolinga te ete nasala yango. Bomoni? Nakokaki koloba te ete eloko soko nini ya malamau ezalaki kati na ngai (ngai, nakanaki mpenza kosala yango), kasi ezali nde Nzambe, ngolu, ngolu ya kokamwa oyo ebatelaki ngai ete nasala makambo oyo te. Ngai moko, nalingaki kosala yango, kasi Ye alingaki kotika ngai te ete nasala yango.

¹⁰⁰ Na nsima nakutanaki na elenge mwasi moko ntango nazalaki penepene na mibu ntuku mibale na mibale, azalaki elenge mwasi moko kitoko. Azalaki elenge mwasi oyo azalaki kosambela, mo-Lutherien ya Allemagne. Nkombo na ye ezalaki Brumbach, B-r-u-m-b-a-c-h, yango eutaki na nkombo Brumbaugh. Pe azalaki elenge mwasi malamau. Azalaki komela masanga to makaya te, pe—pe azalaki kobina te to eloko moko te, elenge mwasi moko malamau. Nabimaki na ye mwa ntango moke, pe na . . . Na nsima, pene na tuku mibale na mibale, nazuaki mbongo oyo ekoki na lolenge ete nasombaki Ford moko ya kala, pe ngai . . . tozalaki kobima na ye. Na bongo, na eleko wana, ndakonzambe ya ba-Lutherien ezalaki nzinganzinga wana te, balongwaki kuna na Howard Park.

¹⁰¹ Na bongo bazalaki . . . motei moko, oyo atielaki ngai maboko na losambo ya ba-Batiste Missionnaire, Docteur Roy Davis. Ndeko mwasi Upshaw, ezali nde ye mpenza oyo atindaki Ndeko Upshaw epai na ngai, to asololaki na ye na ntina na ngai, Docteur Roy Davis. Na bongo azalaki koteya, nkombo ya losambo na ye ezalaki Première Eglise Baptiste, to ya—ya . . . Nandimi pe te ete ezalaki Première Eglise Baptiste, ezalaki Mission . . . nkombo na yango ezalaki losambo ya ba-Batiste Missionnaire na Jeffersonville. Azalaki koteya kuna na eleko wana, pe tozalaki kokende na ndakonzambe na mpokwa, bongo . . . nsima tozalaki kozonga. Nakómákí ata moke te mondimi ya losambo wana, kasi nazalaki bobele kosepela kokende kuna elongo na ye. Mpamba te likanisi oyo eleki motuya ezalaki nde “kobima na ye,” ekozala malamau ete nazala sembo.

¹⁰² Boye nazalaki kobima na ye, pe mokolo moko na . . . Abotamaki na libota moko ya malamau. Pe nabandaki kokanisa: “Boyebi, boyebi, nasengeli kolekisa ntango ya elenge mwasi oyo te. Ezali—ezali sembo te, mpamba te azali mwana mwasi moko malamau, nzoka nde ngai nazali mobola pe—pe na . . .” Papa na ngai akómákí kobela, pe na—na . . . Nazalaki na makoki ata moke te ya koleisa elenge mwasi ya motindo wana, oyo amesanaki na ndako ya kitoko na ba-tapí na nse.

¹⁰³ Nazali komikanisela tapi ya liboso oyo namónáká, nayébáká te soki yango ezalaki eloko nini. Nalekaki mpembeni na yango. Nakanisaki ete ezalaki eloko oyo eleki kitoko na oyo namóná na bomoi na ngai. “Mpo na nini bátanda eloko ya boye na nse?” Ezalaki tapi ya liboso oyo namóná. Ezalaki—ezalaki moko na ba . . . Nakanisi babengaka yango “ba-tapí oyo batongá.” Nakoki

pe kosala libunga. Ekokani mwa moke na “kekele” to eloko moko oyo basinga na yango etongami lokola litoko, pe batandaki yango na nse. Ezalaki na langi kitoko ya mai ya mpondu pe ya motane, pe na katikati na yango bayemaki felele roze, boyebi. Ezalaki eloko moko kitoko!

¹⁰⁴ Na bongo nazali komikanisela ete na—nazuaki mokano ete nasengelaki to kotuna ye libala, to kotika ye mpo ete mobali moko ya malamumu abala ye, moto moko oyo akozala malamumu epai na ye, oyo akokoka koleisa ye pe kozala malamumu epai na ye. Nakokaki kozala malamumu epai na ye, kasi na—na—nazalaki bobele kozua cent ntuku mibale na ngonga moko. Na bongo nalingaki kokoka mpenza koleisa ye te. Pe na...Na libota mobimba oyo nasengelaki kozua mokumba na yango, pe lokola Papa akómákí kobela, nasengelaki kozua mokumba na bango nyonso, na bongo nazalaki koleka na ntango moko ya mpasi.

¹⁰⁵ Bongo namilobelaki: “Ee, likambo bobele moko oyo nasengeli kosala ezali ete nayebisa ye ete na—na—...ye...na—nakoya na ngai lisusu te, mpo ete nazali kopesa ye kilo mingi pe naboyaki kobebisa bomoi na ye pe kotika ye alekisa ntango na ye mpamba elongo na ngai,” pe lisusu namilobelaki: “Soki moto moko akoki kokutana na ye pe kobala ye, kosala na ye libota kitoko. Pe, mbala mosusu, soki nakoki kobala ye te, nakoka—nakoka koyeba ete azali na esengo.”

¹⁰⁶ Na bongo namilobelaki: “Kasi na—nakokoka mpenza—nakokoka mpenza kotika ye te!” Na—nazalaki lisusu ngai te. Pe mokolo na mokolo nazalaki kokanisa likambo yango. Bongo nazalaki na nsoni mingi mpo na kotuna ye libala. Mpokwa nyonso nazalaki kozua mokano: “Nakotuna ye.” Pe ntango na, ee, babengaka yango nini, nsomo, to eloko moko oyo esalemaka na...? Bino nyonso bandeko oyo bozali awa bosila solo kobikela likambo yango na ntango moko boye. Pe namiyokaki lolenge mosusu, elongi na ngai ezalaki kokóma moto. Na—nayebaki te. Nazalaki kokoka kotuna ye te.

¹⁰⁷ Bongo nakanisi bozali komituna ete sukasuka nabalaki ndenge nini. Boyebi? Nakomelaki ye mokanda mpo na kotuna ye. Na bongo ye...Bongo, ezalaki te “ndeko Mwasi,” ezalaki mwa moke koleka yango (boyebi) na ngambo ya bolingo. Ezalaki mokanda moko boye ya boyokani mpamba te, ezalaki nde... Na—nakomákí yango malamumu mpenza na ndenge nakokaki kokoma.

¹⁰⁸ Pe nazalaki kobanga mama na ye mwa moke. Mama na ye azalaki...azalaki na mwa makambo makasi. Pe, kasi tata na ye azalaki mo-Hollandais moko ya mpiko pe ya bopolo, moto moko malamumu mpenza. Azalaki moyangeli ya lisanga ya basali, ya basali, ya nzela ya engunduka, azalaki kozua penepene na dollar nkama mitano na sanza moko na eleko wana. Bongo ngai oyo nazalaki kozua cent ntuku mibale na ngonga moko,

nabala mwana na ye. Hm! Nayebaki ete elingaki kosimba te. Na mama na ye oyo azalaki mpenza . . . Kasi, azali mwasi malamumu. Pe a—azalaki lokola moko na bato minene, boyebi, pe lokola na mwa bipale, boyebi, pe na bongo azalaki mpenza na ntina na ngai te ata ndenge nini. Nazalaki bobele elenge mobali moko ya mpamba-mpamba oyo auta zamba, pe azalaki kokanisa ete Hope asengelaki kobima na elenge mobali moko ya mwa lokumu koleka, pe na—na—nakanisi ete azalaki na elonga. Na bongo . . . Kasi na—nazalaki kokanisa bongo te na eleko yango.

¹⁰⁹ Na bongo namilobelaki: “Ee, sikawa, nayebi te ndenge nini. Na—nakoki kotuna papa na ye te, pe na—nayebi solo ete nakotuna mama na ye te. Na bongo nasengeli kotuna ye moko liboso.” Na bongo nakomákí mokanda na ngai. Pe na ntongo wana na nzela ya mosala, natiaki yango na engwongolo ya mikanda. Mikanda . . . Tosengelaki kokende na ndakonzambe mokolo ya mosala misato na mpokwa, kasi awa ezalaki nde mokolo ya mosala moko. Mokolo mobimba ya eyenga nazalaki koluka koyebisa ye ete nalingi kobala, kasi nazalaki mpenza na mpiko oyo ekoki te.

¹¹⁰ Pe na bongo natiaki yango na engwongolo ya mikanda. Pe mokolo wana na mosala likanisi eyelaki ngai: “Bongo soki mokanda yango ekwei na maboko ya mama na ye?” Ólalá! Wana nayebaki ete nabebi kobeba soki—soki kaka ekwei na maboko na ye, mpo ete azalaki kokipé ngai te. Ee, nazalaki mpenza na kati ya mikakatano.

¹¹¹ Bongo mokolo wana ya mosala misato na mpokwa ntango nakómákí, ólalá, namilobelaki: “Nakokende kuna ndenge nini? Soki mokanda yango ekweyaki na maboko ya mama na ye, akosilisa ngai mpenza loposo, boye nazali kolikia ete mwana nde azuaki yango.” Natindelaki yango “Hope.” Yango nde ezalaki nkombo na ye: Hope. Na bongo namilobelaki: “Nakokomela yango bobele Hope.” Na bongo . . . Nakanisaki ete ntango mosusu ekokaki kosalema ete azua yango te.

¹¹² Na bongo nazuaki likanisi malamumu koleka oyo ya kotelema libanda pe kobeta pípi mpo abima. Ólalá! Pe elenge mobali nyonso oyo azali na mpiko oyo ekoki te ya kopusana kino na ndako pe kobeta na ekuke mpo na koluka elenge mwasi, azali na ntina ya kobima na ye ata moke te. Ezali mpenza ya solo. Ezali mpenza bozoba. Ezanga ntina.

¹¹³ Na bongo natelemisaki Ford na ngai ya kala, boyebi, pe nangengisaki yango mpenza. Na bongo napusanaki pe nabetaki ekuke. Ai, mama na ye nde ayaki kofungola ekuke. Mpema esilaki ngai, nalobaki: “Mbo . . . mbo . . . mbote, Madame Brumbach?” Iyo.

¹¹⁴ Alobaki: “Mbote, William.”

Namilobelaki: “E-e, ‘William!’”

Pe—pe alobaki: “Kota ko?”

115 Nalobaki: “Melesi.” Nakotaki na ndako. Nalobaki: “Hope alingi asilisa komilengela?”

116 Pe bobele na ntango wana, Hope ye wana azali koya na kopimbua-pimbua kati na ndako, azalaki se elenge mwasi ya mibu pene zomi na motoba. Pe alobaki: “Mbote, Billy!”

117 Nalobaki: “Mbote, Hope.” Nalobaki: “Olingi osilisa komilengela mpo na kokende na ndakonzambe?”

Alobaki: “Etikali mwa moke.”

118 Namilobelaki: “Ólálá! Azui yango te. Azui yango te. Malamu, malamau, malamau. Hope azui yango pe te, na bongo likambo ekozala te, mbele alingaki koyebisa ngai.” Boye namiyokaki mwa malamau.

119 Na nsima ntango nakómákí na ndakonzambe, likanisi eyelaki ngai: “Bongo soki azuaki yango mpenza?” Bomoni? Nazalaki koyoka makambo oyo Docteur Davis azalaki koloba te. Nabwakaki miso epai na ye, pe namilobelaki: “Soki mbala mosusu azali bobele kozela, mpo ntango nakobima ásilisa ngai lopo na ndenge natunaki ye likambo wana.” Pe nazalaki koyoka makambo oyo Ndeko Davis azalaki koloba te. Pe—pe nabwakaki miso epai na ye, pe namilobelaki: “Ólálá, nakokoka kokanga motema te ete natika ye, kasi. . . Pe na—na. . . esengeli mpenza kosukisa likambo yango.”

120 Na bongo ntango losambo esilaki, totambolaki elongo, mpo na kozonga na ndako na bango, pe—pe na bongo totambolaki kino esika Ford ya kala ezalaki. Wana tozalaki kotambola, sanza ezalaki kongenga, boyebi, natalaki ye, pe azalaki kitoko. Ólálá, nazalaki kotala ye, pe namilobelaki: “Oo, ndenge nalingi mpenza kobala ye, kasi nabanzi ete nakokoka te.”

121 Na bongo nakobaki kotambola mwa moke, boyebi, pe natalaki ye lisusu. Nalobaki: “Ndenge—ndenge nini ozali komiyoka na mpokwa oyo?”

Alobaki: “Oo, nazali malamau.”

122 Totelemisaki Ford ya kala pe tokitaki, boyebi, na mpembeni ya nzela, tokatisaki lítúmu pe totambolaki kino na ndako. Nakendeki kino na ekuke elongo na ye. Namilobelaki: “Oyebi, ntango mosusu azuaki na ye mokanda yango te, na bongo ekozala pe malamau nabosana yango. Na bongo nakozua mposu mosusu ya kimia.” Na bongo nabandaki komiyoka mwa malamau.

Alobaki: “Billy?”

Nalobaki: “Iyo.”

Alobaki: “Nazuaki mokanda na yo.” Ólálá!

Nalobaki: “Ozuaki yango?”

123 Alobaki: “Iyo.” Ee, akobaki bobele kotambola, alobaki lisusu ata liloba moko te.

124 Namilobelaki: “Mwasi, lobela ngai likambo moko. Bengana ngai to yebisa ngai nini okanisi na ntina na yango.” Nalobaki: “O—otangaki yango?”

Alobaki: “Iyo.”

125 Ólalá, boyebi ndenge nini mwasi akoki kotika yo kati na komituna. Oo, na—nalingaki mpenza koloba yango na lolenge wana te, bomoni. Bomoni? Kasi, ata bongo, boyebi, na—nakanisaki: “Mpo na nini ozali koloba eloko te?” Bomoni, pe nakobaki kotambola. Nalobaki: “Otangaki yango mobimba?”

Pe a . . . [Maloba mazangi na eteni oyo ya bande—N.D.E.] “Iyo.”

126 Na bongo tokómákí pene na ekuke, pe namilobelaki: “Ólalá, komema ngai kino na mbalasani te, mpamba te ntango mosusu nakoleka bango na mbangu te, na bongo yebisa ngai sikawa.” Pe na bongo nakobaki kozela.

127 Alobaki: “Billy, nakosepela mpenza kosala yango.” Alobaki: “Nalingi yo.” Nzambe apambola molimo na ye sikawa, azali kati na Nkembo. Alobaki: “Nalingi yo.” Alobaki: “Nakanisi ete tosendeli koyebisa yango na moboti na biso, na baboti. Omoni bongo te?”

128 Nalobaki: “Molingami, yoka, tobanda naino kokabola likambo yango ndambo—ndambo.” Nalobaki: “Nakoyebisa papa na yo soki okoyebisa mama na yo.” Mpo na kobanda, natikelaki ye ndambo oyo ya mabe koleka.

Alobaki: “Nandimi, soki yo okoyebisa Papa liboso.”

Nalobaki: “Malamu, nakoyebisa ye mokolo ya lomingo na mpokwa.”

129 Na bongo tokómákí mokolo ya lomingo na mpokwa, nakendeki kozongisa ye na ndako kouta na ndakonzambe pe na . . . Azalaki kaka kotala ngai. Natalaki, ezalaki ngonga ya libwa na ndambo, ngonga na ngai ya kokende ekokaki. Bongo Charlie afandaki na biro na ye, azalaki kobeta masini kozanga kopema. Madame Brumbach afandaki na litúmu, azalaki lokola kolita mitonga, boyebi, to mwa mabúngutúlu oyo batiaka likolo na biloko, boyebi. Nayebi ndenge bobengaka yango te. Na bongo azalaki kosala mosala ya lolenge wana. Bongo Hope azalaki kaka kotala ngai, azalaki kotala ngai na miso ya mawa, boyebi, na kolakisaka ngai papa na ye. Pe na . . . Ólalá! Namilobelaki: “Ekozala boni soki alobi: ‘Te?’” Na bongo nabandaki kokende na ekuke, nalobaki: “Ee, namoni ekozala malamumu ete nakende.”

130 Nazalaki kokende na ekuke, pe—pe ayaki na ekuke elongo na ngai. Azalaki ntango nyonso koya kotika ngai na ekuke mpo na kotómbela ngai “butu malamumu.” Na bongo nabandaki kokende na ekuke, pe alobaki: “Okoyebisa ye te?”

131 Nalobaki: “Hum!” Nalobaki: “Nazali solo komeka, kasi na—na—nayebi te ndenge nini nasala yango.”

132 Alobaki: “Ngai nazongi bongo yo, benga ye libanda.” Na bongo azongaki pe atikaki ngai wana.

Nalobaki: “Charlie.”

Abalukaki pe alobaki: “Iyo, Bill?”

Nalobaki: “Nakoki kosolola na yo mwa moke?”

133 Alobaki: “Na ntembe te.” Uta na biro na ye, abalukaki pe atali ngai. Madame Brumbach atalaki ye, atalaki Hope, pe atalaki ngai.

Nalobaki: “Okolinga koya libanda na mbalasaní?”

Alobaki: “Iyo, nazali koya.” Na bongo ayaki libanda, na mbalasaní.

Nalobaki: “Oyo mpenza mpokwa kitoko, boye te?”

Alobaki: “Iyo, ezali bongo.”

Nalobaki: “Molunge ezalaki mpenza.”

“Solo mpenza,” atalaki ngai.

134 Nalobaki: “Nazali mpenza kosala mosala makasi,” nalobaki, “oyebi, kutu maboko na ngai ekómí makasi.”

Alobaki: “Okoki kozua ye, Bill.” Ólalá! “Okoki kozua ye.”

135 Namilobelaki: “Oo, ezali malamú mingi.” Nalobaki: “Charlie, ozali mpenza koloba ya solo?” Alobaki. . . Nalobaki: “Charlie, yoka, nayebi ete azali mwana na yo ya mwasi, pe ozali na mbongo.”

136 Asembolaki loboko pe asimbacki ngai na loboko. Alobaki: “Bill, yoka, na bomoi ya moto, mbongo nde esalaka nyonso te.” Alobaki. . .

137 Nalobaki: “Charlie, na—nazuaka bobele cent ntuku mibale na ngonga moko, kasi nalingi ye pe alingi ngai. Pe nalaki yo, Charlie, ete nakosala mosala makasi na lolenge ete. . . maboko na ngai ekokóma mpenza makasi, mpo na kokipé ye. Nakozala mpenza sembo epai na ye na ndenge ekoki.”

138 Alobaki: “Nandimi yango, Bill.” Alobaki: “Yoka, Bill, nalingi koyebisa yo.” Alobaki: “Oyebi, esengo, esengi kaka mbongo te mpo na kozala na esengo.” Alobaki: “Zala bobele malamú na ye. Pe nayebi ete okozala na ye malamú.”

Nalobaki: “Melesi, Charlie. Na ntembe te nakosala yango.”

139 Na nsima ekómákí ngala na ye ya koyebisa Mama na ye. Nayebi te ndenge nini asalaki yango, kasi tobalanaki.

140 Na bongo, ntango tobalanaki, tozalaki na eloko moko te, eloko moko te mpo na kobanda kobika elongo. Nakanisi ete tozalaki na dollar mibale to misato. Na bongo tofutelaki ndako moko, ezalaki kozua biso dollar minei na sanza moko. Ezalaki ndako ya moke, ya biteni mibale. Pe moto moko akabelaki biso mbeto moko ya kala oyo bagumbaka. Nazali

komituna soki nani asila komona mbeto ya kala oyo bagumbaka? Bakabelaki biso yango. Bongo nakendeki na magazin Sears and Roebucks kosomba mesa moko ya moke na kiti minei, pe—pe bapakolaki yango langi te, boyebi, tozuaki yango niongo. Na nsima nakendeki epai ya M. Weber, moteki biloko ya kala, pe nasombaki lituka. Nasombaki yango cent ntuku nsambo na mitano, pe nafutaki dollar moko na mwa ndambo mpo na mitalaka na yango. Tobandaki kobika elongo. Nazali komikanisela ete nazuaki pe nayemaki felele ya matoi misato likolo na bakiti yango, ntango napakolaki yango langi. Pe, oo, tozalaki na esengo, atako bongo. Nazalaki wa ye, mpe ye wa ngai, na bongo yango nde nyonso oyo ezalaki motuya. Pe Nzambe, na mawa na Ye pe na boboto na Ye, tozalaki mwa babalani oyo bazalaki na esengo koleka na mokili.

¹⁴¹ Nayaki komona boye, ete esengo eutaka na ebele ya biloko ya mokili oyo ozali na yango te, kasi na ndenge ozali kosepela na ndambo oyo epesameli yo.

¹⁴² Pe, mwa moke nsima, Nzambe akitaki pe Apambolaki mwa ndako na biso, tobotaki mwana mobali. Nkombo na ye ezalaki Billy Paul, azali awa na liyangani sikawa. Pe mwa moke nsima na yango, penepene na sanza zomi na moko, Apambolaki biso lisusu na mwana mwasi na nkombo Sharon Rose, oyo eutaki na maloba “Rose ya Saron.”

¹⁴³ Pe nazali komikanisela ete mokolo moko nasilaki kobomba mbongo mpo na kokende mwa loi, kokende na esika moko, na etima na nkombo Paw Paw, mpo na kolobo. Bongo na bozongi . . .

¹⁴⁴ Pe na eleko yango . . . Nazali kobosana mbongwana na ngai. Nabongolaki motema. Pe Docteur Roy Davis atielaki ngai maboko, na lingomba ya ba-Missionnaire Batiste, na nsima nakómákí motei pe nazuaki losambo na ngai moko epai nateyaka sikawa, na Jeffersonville. Pe nazalaki mokengeli na mwa lingomba yango. Pe na . . .

¹⁴⁵ Mbongo te, nazalaki mokengeli ya lingomba wana mibu zomi na nsambo pe nazuaki lomeya ata moko te. Nazalaki kondima te ko- . . . Ata sani ya makabo ezalaki te na losambo. Pe mpo na moko na zomi oyo nazalaki kozua uta na mosala na ngai, pe bongo na bongo, tozalaki na sanduku moko ya moke epai na biso kuna na suka, epai wapi ekomamaki, likolo na mwa libaya: “Lokola esalaki bino yango epai na oyo aleki moke kati na baoyo ya Ngai, bosalaki yango nde epai na Ngai.” Na bongo, na motindo wana nde tosombaki lopango ya ndakonzambe. Tozuaki niongo ya kofuta na mibu zomi, kasi tofutaki yango mibu mibale naino ekokaki te. Pe nazuaki ata mbala moko te makabo ya motindo moko boye.

¹⁴⁶ Na bongo nazalaki, oo, na mwa ndambo ya ba-dollar nabombaki mpo na loi na ngai. Ye pe azalaki kosala, na izini ya

basimisi Fine. Elenge mwasi moko kitoko, ya bolingo. Ntango mosusu nkunda na ye ezipami na matandala lelo, kasi azali kaka na kati na motema na ngai. Pe nazali komikanisela ntango asalaki mosala makasi mpo na kosunga ngai ete nazua mbongo oyo ekoki mpo nakende kolóbo na etima wana.

¹⁴⁷ Pe wana ezalaki ngai kozonga uta na etima wana, nabandaki komona, ntango nazalaki kokóma na Mishawaka pe na South Bend, na Indiana, nabandaki komona mituka na nkoma nsima na yango, koloba: “Bobele Yesu.” Namilobelaki: “Oyo ezali ndenge, ‘Bobele Yesu.’” Nabandaki komona nkoma wana. Ekomamaki bisika nyonso na ba-veló, ba-Ford, ba-Cadillac, pe nyonso mosusu: “Bobele Yesu.” Nalandaki mituka mosusu, pe bakómákí na ndakonzambe moko ya monene. Boye nde nayebaki ete bazalaki ba-Pentekotiste.

¹⁴⁸ Nayókáká nsango ya ba-Pentekotiste, kasi bazalaki etonga ya “batuntuki oyo bazalaki kotandama na nse pe kotanga nsoi,” pe makambo nyonso oyo bayébísáká ngai. Na bongo nazalaki na ntina na bango ata moke te.

¹⁴⁹ Bongo nazalaki koyoka bango nyonso komemama kuna na kati, pe namilobelaki: “Nabanzi ete nakokota kaka.” Na bongo natelemisaki Ford na ngai ya kala pe nakotaki, pe banzembo ya ndenge wana naino boyoka yango na bomoi na bino te! Pe nayaki koyeba ete ezalaki mangomba mibale ya minene, moko na yango ezalaki na nkombo P.A. ya J.C., pe P.A. ya W., mingi kati na bino bokoki komikanisela bibongi-...Nakanisi ete basangani, ete babengami sikawa, pe ete babengami lingomba ya ba-Pentekotiste oyo esangani. Ee, nayokaki balakisi na bango mosusu. Bazalaki wana, oo, bazalaki kolakisa na ntina na Yesu pe boni Azali monene, pe ndenge nini nyonso ezalaki na nkembo, pe na ntina na “libatisi ya Molimo Mosantu” moko boye. Namilobelaki: “Bazali kolobela nini?”

¹⁵⁰ Pe, nsima na mwa ntango, moto moko atelemaki mbala moko pe abandaki koloba na minoko ya sika. Ee, naino nayoka te likambo ya motindo wana na bomoi na ngai. Pe lisusu tala mwasi moko koya na mbangu na ye nyonso uta kuna. Na nsima bango nyonso batelemaki pe babandaki kokima-kima. Namilobelaki: “Ee, ndeko, ya solo ete bayebi komikamba kati na ndakonzambe te!” Bazalaki koganga, koganga makasi pe komemama, namilobelaki: “Oyo etonga nini oyo!” Kasi, boyebi, likambo na ntina na yango ezalaki ete ndenge nazalaki kouwela wana, nakómákí kosepela na yango koleka. Likambo moko ezalaki kuna oyo ezalaki lokola ya malamungu mingi. Nabandaki kotala bango na bokebi. Pe yango ezalaki kokoba. Namilobelaki: “Nakoyikela bango bobele mpiko mwa ntango moke, mpamba te na . . . nazali mpembeni ya ekuke. Soki babandi kolekisa ndelo, nakobima na mbangu. Nayebi esika motuka na ngai ezali, kaka awa na litúmu.”

151 Nabandaki koyoka batei na bango mosusu, bazalaki bato na mayele mingi pe oyo bayekoli mingi. Ee, namilobelaki: “Ezali malamau mpenza.”

Na bongo ngonga ya bilei ya mpokwa ekokaki, balobaki: “Moto nyonso aya kolia.”

152 Kasi namilobelaki: “Zela mwa moke. Nazali na dollar moko na cent ntuku nsambo na mitano mpo na kozonga, pe na . . .” Yango nde mbongo nyonso oyo nazalaki na yango mpo na esansi. Yango nde esengelaki mpo na kozongisa ngai na ndako. Nazalaki na Ford na ngai ya kala, ezalaki Ford moko ya mwa malamau. Ezalaki kimbambala te, ezalaki mpenza lokola oyo nazali na yango awa, kaka nde elembaki. Pe e . . . Nazalaki mpenza kondima ete Ford yango ezalaki kotambola mile ntuku misato [kilometele ntuku mitano—N.D.T.] na ngonga moko, kasi na ntembe te ezalaki zomi na mitano kokende *boye* pe zomi na mitano kozonga *boye*. Bomoni, soki bosangisi yango, epesi ntuku misato. Na bongo e . . . Namilobelaki: “Ee, na mpokwa wana nakanisi ete nalingaki kozonga pe nsima na . . .” Natikalaki mpo na liyangani ya mpokwa.

153 Pe, oo, alobaki: “Batei nyonso, ata ya lingomba nini, baya na eteyelo.” Ee, tozalaki penepene nkama mibale na eteyelo, ngai pe namataki kuna. Na bongo alobaki: “Sikawa, tozali na ntango mingi te mpo ete bino nyonso boteya.” Alobaki: “Boleka kaka moko na moko pe bopesa nkombo pe esika bouti.”

154 Ee, ekómáki ngala na ngai, nalobaki: “William Branham, Batiste. Ya Jeffersonville, na Indiana.” Nalekaki.

155 Nazalaki koyoka baoyo mosusu nyonso komibenga: “Pentekotiste, Pentekotiste, Pentekotiste, P.A. ya W., P.A.J.C., P.A.W, P . . .”

156 Nalekaki. Namilobelaki: “Ee, kaka ngai nde nazali ndenge mosusu awa.” Na bongo nafandaki, pe nazelaki.

157 Pe, mokolo wana, batiaki batei ya malamau, bilenge, pe bateyaki na nguya. Na nsima balobaki: “Oyo akoteya na mpokwa ya lelo ezali . . .” Nakanisi ete babengaki ye “Mpaka.” Boye batei na bango, na esika ya “Moi-lokumu,” ezalaki “Mpaka.” Bongo babengisaki mobange moindo moko na eteyelo, pe alataki kazaka moko ya batei ya lolenge ya kala. Nandimi te ete bosila komona yango. Ezalaki na mokila molai na mokongo lokola ya ndeke, boyebi, pe nkingo na yango ya velour, pe azalaki bobele na mwa suki ya mpembe zingazinga na motó na ye. Mobange ya bato, abimaki *boye*, boyebi. Atelemaki wana pe abalukaki. Pe wana batei nyonso bautaki koteya na ntina na Yesu pe na bonene . . . ndenge Azali monene, pe bongo na bongo, mobange wana azuaki likomi na ye na Yobo. “Yo ozalaki wapi wana natiaki moboko na mokili, to wana minzoto na ntongontongo eyembaki elongo moko pe Bana na Nzambe bagangaki na esengo?”

158 Pe mobange ya bato, namilobelaki: “Mpo na nini batie moko na bilenge wana koteya te?” Monene . . . esika yango etondaki meke na bato. Namilobelaki: “Mpo na nini basali bongo te?”

159 Na bongo mobange oyo, na esika ete ateya makambo oyo ezalaki kosalema awa na nse, abandaki koteya makambo oyo ezalaki kosalema na Likolo ntango nyonso. Ee, amemaki Ye na ebandeli, na ebandeli ya ntango, pe azongisaki Ye na Boyei ya Mibale na kolandaka monama oyo elali semba. Ee, naino nayoka liteya ya bongo te na bomoi na ngai! Kaka na mwa ntango yango Molimo ekitelaki ye, apimbwaki penepene na bosándá ya *boye* pe atutisaki matindi na ye, azongisaki mapeka na ye nsima pe alongwaki na eteyelo na kopimbwa-pimbwa, alobaki: “Esika ya koteya awa ezali moke mpo na ngai.” Nzoka nde azalaki na esika monene koleka oyo nazali na yango awa.

160 Namilobelaki: “Soki Yango esalisi mobange makambo ya boye, Ekosala nini soki Eyei likolo na ngai?” Na—namilobelaki: “Ntango mosusu nasengeli pe na Yango mwa moke.” Ee, ntango amataki na eteyelo, nayokelaki mobange yango mawa mpenza. Kasi, ntango alongwaki, namiyokelaki mawa. Natalaki ye wana azalaki kokita longwa na eteyelo.

161 Nakendeki na mpokwa wana, pe namilobelaki: “Ee, lobi na ntongo nakoyebisa moto moko te esika nauti pe soki nazali nani.” Na bongo nakendeki, pe na butu yango nangomaki patalo na ngai. Nazuaki . . . Nakendeki kolala na elanga ya masangu, pe nakendeki kosomba mwa mapa oyo elálá. Bo . . . nasombaki liboke na yango mobimba na cent mitano. Pompi ya koboma móto ezalaki kuna, natókákí mai. Na bongo nayebaki ete nakoumela na yango mwa moke, natókákí mai pe namelaki, nsima na yango nakendeki kolia mwa mapa na ngai. Nazongaki lisusu komela mwa mai. Nakendeki na elanga ya masangu, nasangisaki kiti mibale pe natiaki mwa patalo na ngai ya kilo ya kare kare na katikati, nangomaki yango na kiti.

162 Pe, na butu wana, nabondelaki penepene butu mobimba. Nalobaki: “Nkolo, oyo nini nakoti kati na yango? Namona naino bato ya kosambela ya boye te na bomoi na ngai.” Nalobaki: “Sunga ngai ete nayeba ntina ya makambo nyonso oyo.”

163 Na ntongo oyo elandaki, nakendeki kuna. Babengisaki biso mpo na kolia bilei ya ntongo. Solo mpenza, naboyaki kokende kolia elongo na bango, mpo ete nazalaki na eloko moko te mpo na makabo. Na bongo nazongaki na ngai. Na ntongo oyo elandaki ntango nakómákí, ee (nautaki kolia mwa mapa na ngai), nafandaki. Bongo batiaki mikró. Kasi namonáká naino mikró te liboso, pe nazalaki kobanga eloko yango. Na bongo ba . . . Ezalaki na mwa nsinga moko oyo ekangamaki awa na likolo, pe yango ezalaki kotala na nse. Mikró oyo esimbami uta na likolo. Pe alobaki: “Lobi na mpokwa, elenge motei moko ya Batiste, azalaki awa, na eteyelo.”

Namilobelaki: “E-e, bakosilisa ngai loposo sikawa.”

164 Pe alobaki: “Ye nde azalaki leki kati na batei oyo bazalaki na eteyelo. Nkombo na ye ezalaki Branham. Moto moko ayebi esika azali? Boyebisa ye ete aya, tolingi ete ateya na ntongo ya lelo.”

165 Ólálá! Nalataki tilikó moko ya moke, na pataló ya kilo ya kare kare, boyebi. Kasi biso ba-Batiste tondimaka ete esengeli kolata kazaka mpo na komata na eteyelo, boyebi. Na bongo . . . Na—nafandaki kimia mpenza. Pe na eleko wana . . . Basalaki yango epai na Likolo na ntango wana mpo ete (likita na bango ya mokili mobimba) bato moindo bakokaki koya te soki esalemaka na Ngele. Basanganaki na bato moindo kuna, nzoka nde ngai nazalaki moto ya Ngele, nazalaki naino na lolendo, bomoni, nazalaki komimona mwa malamú koleka bamosusu. Bongo esalemaki na ntango wana ete oyo afandaki mpembeni na ngai azalaki mo—moto moindo. Na bongo nafandaki pe natombolaki miso epai na ye. Namilobelaki: “Ee, azali ndeko.”

166 Alobaki: “Moto moko ayebi esika William Branham azali?” Namizindisaki na kiti na ngai *boye*. Bongo alobaki, apesaki liyebisi yango mbala ya mibale, alobaki: “Moto moko kuna na libanda” (abendaki mwa mikró yango penepene) “ayebi esika William Branham azali? Boyebisa ye ete tolingi aya na eteyelo mpo na liteya ya ntongo ya lelo. Azali motei ya Batiste oyo auti na Ngele ya Indiana.”

167 Nafandaki kimia mpenza pe nasunamaki mwa moke, boyebi. Moto moko te ayebaki ngai, atako bongo. Ndeko wana ya moindo atalaki ngai, alobaki: “Yo oyebi esika azali?”

168 Nakanisaki. Na—nasengelaki to kokosa, to kosala likambo moko boye. Na bongo nalobaki: “Gumbama mwa moke awa.”

Alobaki: “Loba, Misie?”

Nalobaki: “Nalingi koyebisa yo likambo moko.” Nalobaki: “Ezali—ezali nde ngai.”

Alobaki: “Kasi, mata kuna.”

169 Nalobaki: “Te, nakoki te. Omoni,” nalobaki: “Nalati mwa patalo ya kilo ya kare kare oyo na mwa tilikó oyo.” Nalobaki: “Nakoki komata kuna te.”

170 Alobaki: “Bato wana batalaka elateli ya moto te. Mata kuna.”

Nalobaki: “Te, te.” Nalobaki: “Sikawa, fanda nye, koloba eloko moko te.”

171 Bongo bayaki lisusu na mikró nsima na mwa ntango, balobaki: “Moto moko ayebi esika William Branham azali?”

172 Alobaki: “Azali awa! Azali awa! Azali awa! Ólálá! Natelemaki na mwa tilikó wana na nzoto, boyebi. Pe ngai wana na . . .

¹⁷³ Alobaki: “Yaka, Misie Branham, tolingi ete oteya.” Ólalá, liboso na batei nyonso wana, hum, bato nyonso wana! Nakendeki kuna na lolenge ya komibomba, boyebi. Elongi na ngai ekómákí motane, pe matoi na ngai móto. Namataki na lolenge ya komibomba, na patalo ya kilo ya kare kare pe tilikó, ngai motei, motei ya Batiste oyo azalaki kokende epai mikró ezalaki pe naino namónáká mikró te liboso, bomoni.

¹⁷⁴ Natelemaki wana, nalobaki: “Ee, na—na—nayebe te.” Nazuaki mobulu, motema lúkú-luku mpenza, boyebi. Pe—pe nafungolaki Biblia na ngai na Luka 16, pe nakanisaki: “Ee, sikawa . . .” Pe na—pe nakamataki liteya: “Na lifelo, atombolaki miso, pe na nsima alelaki.” Pe na . . . Na bongo na—nabandaki koteya, boyebi, wana nazalaki koteya, nabandaki komiyoka mwa malamumu. Pe nalobaki: “Mozui azalaki na lifelo, pe na nsima alelaki.” Mwa maloba misato wana, nazali na mateya ebele ya ndenge wana, “Yo ondimi Yango,” pe “Loba Na Libanga,” bosila koyoka ngai koteya yango. Nazuaki: “Na nsima alelaki.” Nalobaki: “Kuna bana bazali te, solo mpenza na lifelo. Na nsima alelaki.” Nalobaki: “Kuna felele ezali te. Na nsima alelaki. Kuna Nzambe azali te. Na nsima alelaki. Kuna Klisto azali te. Na nsima alelaki.” Na nsima nalelaki. Eloko moko esimbaki ngai. Ólalá! Ólalá! Na nsima, nayebe likambo oyo esalemaki te. Ntango lisosoli na ngai ebandaki kozonga, nazalaki libanda. Bato wana babandaki koganga, koganga makasi pe kolela, pe ngai, tolekisaki ntango moko kitoko mingi.

¹⁷⁵ Ntango nabimaki libanda mobali moko abelemaki na ngai alataki ekoti monene ya Texas, na sapato milai, abelemaki, alobaki: “Nazali Mpaka *Songolo*.” Motei, alataki sapato milai ya babateli na ngombe, na bilamba ya babateli na ngombe.

Namilobelaki: “Ee, patalo na ngai ya kilo ya kare kare ezali na yango mpenza mabe te.”

¹⁷⁶ Alobaki: “Nakolinga ete oya na Texas kosala mayangani ya kolamuka na losambo na ngai.”

¹⁷⁷ “Iyo, tika nakoma yango, misie.” Nakomaki yango boye.

¹⁷⁸ Tala mobali mosusu ayaki wana alataki mwa patalo moko boye ya golf, kalakala bazalaki kolata yango mpo na kobeta lisano ya golf, boyebi, mwa patalo oyo evimba. Alobaki: “Nazali Mpaka *Songolo* ya Miami. Nakolinga ete . . .”

¹⁷⁹ “Ee, mbala mosusu molato ezali na motuya mpenza te.” Natalaki yango, pe nakanisaki: “Ezali malamumu.”

¹⁸⁰ Na bongo nakamataki-kamataki nyonso wana, pe mbala moko nazongaki na ndako. Ntango mwasi na ngai amonaki ngai, alobaki: “Boni ozali na esengo mingi boye, Billy?”

¹⁸¹ Nalobaki: “Oo, nakutani na bato malamumu mpenza. Ólalá, bazali bato malamumu mingi oyo omóná naino te. Bato wana bazali na nsoni mpo na losambo na bango te.” Pe, oo, nayebebisaki ye

nyonso. Nalobaki: “Bongo tala naino oyo, molingami, molongo mobimba ya mbela. Bato oyo wana!”

Alobaki: “Bazali batuntuki te, boye te?”

¹⁸² Nalobaki: “Nayebi lolenge ya batuntuki nini oyo bango bazali te, kasi bazali na eloko moko oyo ngai nazalaki na bosenga na yango.” Bomoni? Nalobaki: “Yango—yango nde likambo moko oyo nandimisami na yango.” Nalobaki: “Namonaki mobange moko, ya mibu ntuku libwa, kozonga elenge.” Nalobaki: “Nayoka naino moto koteya boye te na bomoi na ngai. Ee, namóná naino motei ya Batiste koteya bongo te.” Nalobaki: “Bateyaka kino mpema esilela bango, bagumbaka mabolongo kino na nse, nsima batelemi, pe bazui lisusu mpema. Okoki koyoka bango kino na balabala ya mibele oyo elandi, pe bazali kokoba koteya.” Pe nalobaki: “Na—naino nayoka likambo ya boye te na bomoi na ngai.” Nalobaki: “Balobaka na minoko ya sika, pe moto mosusu akolimbola oyo bazali koloba. Naino nayoka likambo ya boye te na bomoi na ngai!” Nalobaki: “Okolinga kokende elongo na ngai?”

¹⁸³ Alobaki: “Molingami, ntango nabalaki yo, nakotikala elongo na yo kino ete liwa ekabola biso.” Alobaki: “Nakokende.” Alobaki: “Sikawa, tokoyebisa baboti na biso.”

¹⁸⁴ Nalobaki: “Ee, yebisa mama na yo pe ngai nakoyebisa mama na ngai.” Na bongo to . . . Nakendeki koyebisa Mama.

¹⁸⁵ Mama alobaki: “Ee, likambo ezali te, Billy. Nyonso oyo Nkolo abengi yo osala, kende kosala yango.”

¹⁸⁶ Na bongo Madame Brumbach abengisaki ngai. Nakendeki. Alobaki: “Makambo nini bozali koloba?”

¹⁸⁷ Nalobaki: “Oo, Madame Brumbach,” nalobaki, “kasi naino omona bato ya motindo wana te.”

Alobaki: “Tika makelele! Tika makelele!”

Nalobaki: “Iyo, madame.” Nalobaki: “Limbisa ngai.”

Alobaki: “Oyebi ete ezali etonga ya batuntuki?”

¹⁸⁸ Nalobaki: “Te, madame, nayebaki yango te.” Nalobaki: “Ba—bazali mpenza bato malamungu.”

¹⁸⁹ Alobaki: “Likanisi nini wana! Okanisi ete okomema mwana na ngai ya mwasi kati na makambo ya ndenge wana!” Alobaki: “Oyo bozoba! Bazali bobele bato bazanga ntina oyo mangomba mosusu babwaki libanda.” Alobaki: “Solo mpenza! Okomema mwana na ngai ya mwasi kuna te ndenge wana.”

¹⁹⁰ Nalobaki: “Kasi, oyebi, Madame Brumbach, na nse ya motema na ngai nazali koyoka ete Nkolo alingi ete natambola elongo na bato wana.”

¹⁹¹ Alobaki: “Zonga na losambo na yo kino ete bákóma na makoki ya kosombela yo esika ya koteya, pe zala lokola moto oyo

azali na mayele.” Alobaki: “Okomema mwana na ngai ya mwasi kuna te.”

Nalobaki: “Iyo, madame.” Nabalukaki pe nabimi libanda.

¹⁹² Hope abandaki kolela. Abimaki, alobaki: “Billy, atako Mama alobi boye, ngai nakotikala elongo na yo.” Apambolama!

Nalobaki: “Oo, likambo ezali te, molingami.”

¹⁹³ Pe natikaki likambo yango. Alingaki kotika mwana na ye ya mwasi akende kati na bato ya motindo wana te mpo “Bazalaki bobele bato bazanga ntina.” Na bongo natikaki kaka likambo yango. Ezali libunga ya mabe koleka oyo nasala na bomoi na ngai, moko na oyo eleki mabe.

¹⁹⁴ Mwa moke nsima, nsima na mwa mibu, tobotaki bana. Pe mokolo moko tozalaki. . . Mpela moko ya monene eyaki na mobu 1937. Mpela monene eyaki. Pe biso. . . Na ntango wana mosala na ngai ezalaki ya kotambola epai na epai pe kosala nyonso mpo na kobimisa bato oyo bazuamaki kati na mpela, bandako ezalaki kokweya. Pe mwasi na ngai azuaki bokono, pe abelaki mpanzi makasi, makasi mpenza. Bongo bamemaki ye. . . Lopitalo oyo ya momeseno etondaki mpenza na lolonge ete tokokaki kotika ye kuna te, na bongo tomemaki ye na—na ndako ya leta epai babongisaki esika. Pe na bongo babengisaki ngai lisusu kuna. Nazalaki ntango nyonso kofanda na ebale, pe nazalaki mpenza motambwisi masuwa, na bongo nazalaki komeka kolokota bato, kobikisa bango na mpela. Pe na bongo na . . . moko. . .

¹⁹⁵ Babengaki ngai, balobaki: “Ndako moko ezali na Balabala Chestnut, elingi kokweya pe kozinda. Mama moko na molongo ya bana bazali na kati,” balobaki, “soki okanisi ete masuwa na yo, motéle na yo ekoki kokóma kino epai bazali.” Nalobaki: “Ee, nakosala nyonso oyo nakoki.”

¹⁹⁶ Na bongo, nazalaki kokatisa bambóngé wana. Etutu ya kokanga mai ebukanaki kuna, pe, ólalá. . . mai ezalaki kobuka engumba. Nazalaki kotambwisa na mbangu mpenza, kokatisa babalabala mpo na kokóma na bisika. pe nakómákí kuna mpembeni na esika oyo etutu ya kala ya kokanga mai ezalaki, pe mai ezalaki koleka wana ebele. Nayokaki moto moko koganga, pe namonaki mama moko atelemaki na mbalasaní. Pe mbóngé minene ezalaki kosopana na motindo wana. Ee, nakobaki konana epai *boye* mosika mpenza, nakómákí esika oyo mai ezalaki kotiola makasi, nazongaki pe nakómákí na ngambo wana. Natelemisaki masuwa na ngai na ngonga malamú mpenza mpo ete nakanga yango na likonzi, na likonzi ya ekuke, likonzi, to, na likonzi ya mbalasaní. Nakotaki mbangu na ndako, nakamataki mama pe namatisaki ye na masuwa, na bana mibale to misato. Nafungolaki masuwa na ngai pe namemaki ye na. . . nazongisaki ye. Natíolaki epai boye na nse, pe nakómísákí ye na libongo, na tambolaki pene na mile moko na ndambo [kilometele mibale—N.D.T.] kati na engumba, liboso ete nakomisa ye na

libongo. Bongo ntango nakómákí kuna, asilaki kosenzwa. Pe abandaki ko . . . azalaki koganga: “Bebé na ngai! Bébé na ngai!”

¹⁹⁷ Ee, nakanisaki ete alingaki koloba ete atikaki bebé yango na kati ya ndako. Ólalá! Nazongaki lisusu mbangu na ntango oyo bazalaki komeka kosalisa ye. Kasi, nayaki koyeba ete ezalaki . . . to, azalaki kolinga koyeba esika nini bebé na ye azalaki, kuna. Mwana moko ya moke ya mibu penepene na misato azalaki wana, kasi ngai nazalaki kokanisa ete azalaki koloba na ntina na bebé moko oyo azalaki naino komela mabele.

¹⁹⁸ Na bongo nazongaki pe nakómákí kuna. Bongo ntango nakangaki masuwa pe nakoti na kati, namonaki bebé te, na ntango yango mbalasaní elongwaki pe ndako ekweyaki pe ezindi. Nakimaki mbangu mpenza pe nakangaki e—eteni ya libaya oyo esimbaki masuwa na ngai, namataki na masuwa, nabendaki yango pe nafungolaki yango.

¹⁹⁹ Na ntango wana, esilaki komema ngai na mai ya makasi na ebale mpenza. Ezalaki penepene na ngonga ya zomi na moko na ndambo ya butu, mbula ya mpembe pe matandala ezalaki kokweya. Nakangaki esimbeli ya nsinga ya kopelisa masuwa, kasi ezalaki koboya kopela, namekaki lisusu kasi ezalaki koboya kopela, pe namekaki lisusu. Natiolaki mosika kati na mai ya makasi, pe babweta ezalaki mwa moke na nse. Nazalaki komeka na ndenge nyonso, pe namilobelaki: “Ólalá, oyo—oyo nde suka na ngai! Esili!” Namekaki lisusu na ndenge nyonso. Nalobaki: “Nkolo, nabondeli Yo, kotika ngai nakufa liwa ya motindo oyo te,” na nsima nabendaki, pe nabendi lisusu.

²⁰⁰ Pe likambo yango ezongelaki ngai: “Olobi nini mpo na bato oyo bazanga ntina oyo oboyaki kokende epai na bango?” Omoni? Iyo.

²⁰¹ Natiaki loboko likolo ya masuwa, pe nalobaki: “Ee Nzambe, yokela ngai mawa. Kotika te ete natika mwasi na ngai na bebé kaka boye, na ntango oyo bazali kuna na bokono! Nabondeli Yo!” Bongo nazalaki se kokoba kobenda ndenge wana, kasi ezalaki koboya kopela. Pe nazalaki koyoka konguluma ya mai kuna na nse, mpamba te na . . . bobele mwa miniti moke, pe, ólalá, likambo elingaki kosila. Nalobaki: “Nkolo, soki Olimbisi ngai, nalaki Yo ete nakosala nyonso.” Nafukamaki na kati ya masuwa yango pe matandala ezalaki kobeta ngai na elongi, nalobaki: “Nakosala nyonso oyo Olingi ete násala.” Bongo nabendaki lisusu, pe motéle epelaki. Natambwisaki yango mbangu na ndenge ekokaki, pe sukasuka nakómákí na libongo.

²⁰² Nazongaki esika motuka ezalaki, motuka ya mosala. Pe nakanisaki . . . Bamosusu kati na bango balobaki: “Yoka, ndako ya leta ekei na mai.” Mwasi na ngai na bebé bazalaki kuna, babebé nyonso mibale.

²⁰³ Nakendeki na ndako ya leta na mbangu nyonso. Mai etondaki pene na bosanda ya pied zomi na mitano [metele minei

na ndambo—N.D.T.J. Monganga moko ya soda azalaki wana, nalobaki: “Monganga, lopitalo esali boni?”

Alobaki: “Tala, komitungisa te. Ozali na moto moko kuna?”

Nalobaki: “Iyo, mwasi na—na ngai na mpasi na bana mibale.”

²⁰⁴ Alobaki: “Bango nyonso babimaki.” Alobaki: “Bazali na kati na wago moko ya biloko pe bazali na nzela mpo na kokende na Charlestown.”

²⁰⁵ Nakimaki mbangu, namataki na masuwa na ngai pe. . . to namataki na motuka na ngai, natiaki masuwa na ngai na nsima ya motuka, pe nakendeki nokinoki na. . . Pe mai oyo ezalaki kotíola na babalabala ekitaki pe etikalaki na bonene ya mile mibale to mile misato [kilometele minei to mitano—N.D.T.J. Butu mobimba, namekaki ko. . . Bamosusu balobaki: “Wago, wago ya biloko, mai elongoli yango na nzela ya engunduka, kuna, na gbagba.”

²⁰⁶ Ee, nazuamaki ngai moko na esanga moko ya moke, natikalaki kuna mikolo misato. Nazuaki ntango mingi ya kokanisa mpo na koyeba soki bazalaki Bato bazanga ntina to te. Nazalaki kobunda-bunda: “Mwasi na ngai azali wapi?”

²⁰⁷ Sukasuka ntango namonaki ye, mwa mikolo nsima na ngai kobima kuna pe kokatisa, azalaki kuna na likolo kuna na Columbus, na Indiana, na Ndako ya ba-Batiste epai babongisaki esika moko lokola lo—lopitalo, biteni ya ndako mpo na babeli oyo balalaki na mwa bambeto ya leta. Nakimaki na mbangu na ngai nyonso mpo nákóma esika azalaki, náluka koyeba esika azalaki, nazalaki kobelega: “Hope! Hope! Hope!” Natalaki, pe ye wana alalaki na mbeto moko, tiberkilóze emonanaki polele.

Atombolaki mwa loboko na ye oyo etikalaki se mikuwa, pe alobaki: “Billy.”

Nakimaki mbangu epai na ye, pe nalobaki: “Hope, molingami.”

Alobaki: “Nakómí mabe, boye te?”

Nalobaki: “Te, molingami, ozali na yo malamau.”

²⁰⁸ Pene na sanza motoba tosalaki nyonso oyo tokokaki kosala, mpo na komeka kobatela bomoi na ye, kasi bokono ezalaki se kolia ye nzoto malembe-malembe.

²⁰⁹ Mokolo moko nazalaki na mosala, kotambola mpo na kosunga pe nafungolaki radio na ngai, pe nakanisaki ete nayokaki bango koloba, kobengisa na radio, koloba: “Basengeli na William Branham na lopitalo sikasikawa, mwasi na ye azali kobunda na liwa.” Nazongaki nokinoki na lopitalo, na mbangu na ngai nyonso, napelisaki mwinda ya motane, nabetaki loseba, pe nakendeki. Ntango na—nakómákí na lopitalo, natelemaki, pe nakotaki mbangu. Ntango nazalaki koleka-leka na kati ya

lo—lopitalo, nakutanaki na moninga na ngai moko oyo tozalaki kolóbo na ye elongo, tozalaki kosakana elongo ntango tozalaki bana mike, Sam Adair.

²¹⁰ Monganga Sam Adair, ezali mpo na ye nde emononeli eyaki eleki ntango molai te pe elobelaki ye na ntina na lopitalo na ye. Pe ye alobaki ete, soki moto moko abeti ntembe na emononeli yango, abenga ye na nsinga, ye moko akofuta, soki moto alingi koyeba soki ezalaki ya solo to te.

²¹¹ Mbala moko ye wana, pe asimbacki ekoti na loboko. Atalaki ngai pe mbala moko abandi kolela. Nakimaki mbangu kino epai na ye, nayambaki ye. Ayambaki ngai, alobaki: “Billy, azali kokende.” Alobaki: “Epesi ngai mpasi. Nasali nyonso oyo nakokaki kosala, nabengisi minganga oyo bayebi mosala malamumu pe nyonso.”

Nalobaki: “Sam, solo mpenza, azali kokende te!”

Alobaki: “Iyo, azali kokende.”

Pe alobaki: “Kokota kuna te, Bill.”

Nalobaki: “Nasengeli kokota kuna, Sam.”

Alobaki: “Kosala bongo te. Te, nabondeli yo, kosala bongo te.”

Nalobaki: “Tika nakota.”

Alobaki: “Nakokende elongo na yo.”

²¹² Nalobaki: “Te, yo tikala awa. Nalingi kozala na ye na miniti na ye ya suka.”

Alobaki: “Azali komiyeba te.”

²¹³ Nakotaki na eteni yango. Lifulume afandaki wana, pe azalaki kolela mpo ete ye na Hope bazalaki baninga ya kelasi. Na bongo nabwakaki miso, pe abandaki kolela, atombolaki loboko. Nabandaki kopusana wana.

²¹⁴ Natalaki ye, pe naningisaki ye. Azalaki wana, akondaki longwa na livre penepene mokama na ntuku mibale [kilo ntuku mitano—N.D.T.] kino na livre penepene ntuku motoba [kilo ntuku mibale na nsambo.] Na—nancingisaki ye. Pe soki nakobika kino kokoma na mibu monkama, nakobosana soki moke te likambo oyo esalemaki. Abalukaki, pe miso na ye minene pe kitoko etalaki ngai. Amungamungaki. Alobaki: “Billy, mpo na nini ozongisi ngai?”

Nalobaki: “Molingami, nauti koyoka . . .”

²¹⁵ Nasengelaki kosala mosala. Totondaki na niongo, bankama na dollar ya kofuta monganga, pe tozalaki na eloko te mpo na kofuta yango. Bongo nasengelaki bobele kosala mosala. Nazalaki kotala ye mbala mibale to misato na mokolo, pe mpokwa nyonso, pe lisusu ntango akómákí na lolenge wana.

Nalobaki: “Olingi koloba nini na : ‘Kozongisa’ yo?”

216 Alobaki: “Bill, oteyaki na ntina na Yango, olobaki na ntina na Yango, kasi oyebi ata moke te oyo Yango ezali.”

Nalobaki: “Ozali kolobela nini?”

217 Alobaki: “Lola.” Alobaki: “Tala,” alobaki, “bato moko bazalaki kokamba ngai mpo na kozonga na Ndako, mibali to basi, to banani, balataki bilamba ya mpembe.” Pe alobaki: “Nazalaki komiyoka malamumu pe kati na kimia.” Alobaki: “Bandeke minene pe kitoko bazalaki kopimbwa nzete na nzete.” Alobaki: “Kokanisa te ete nazali komiyeba te.” Alobaki: “Billy, nakoyebisa yo libunga na biso.” Alobaki: “Fanda.” Nafandaki te; nafukamaki, nasimbaki ye na loboko. Alobaki: “Oyebi esika tosalaki libunga?”

Nalobaki: “Iyo, molingami, nayebi.”

218 Alobaki: “Tosengelaki ata moke te koyokela Mama. Bato wana bazalaki kati na solo.”

Nalobaki: “Nayebi yango.”

219 Alobaki: “Laka ngai boye, ete okokende epai na bato wana,” alobaki, “mpo ete bazali kati na solo.” Alobaki: “Bokola bana na ngai motindo wana.” Pe na . . . Alobaki: “Nalingi koyebisa yo likambo moko.” Alobaki: “Nazali kokufa, kasi” alobaki, “ezali nde. . . nazali—nazali kobanga kokende te.” Alobaki: “Ezali—ezali kitoko.” Alobaki: “Likambo se moko, nazali kosepela te kotika yo, Bill. Pe nayebi ete ozali na bana mike mibale oyo osengeli kobokola.” Alobaki: “Laka ngai ete—ete okotikala monzema te pe ete okotika bana na ngai bayenga-yenga epai na epai te.” Ezalaki maloba moko ya mayele ya mama ya mibu ntuku mibale na moko.

Nalobaki: “Nakoki kolaka yango te, Hope.”

220 Alobaki: “Laka ngai, nabondeli yo.” Alobaki: “Nazali na likambo moko oyo nalingi koyebisa yo.” Alobaki: “Ozali koyeba lisusu mondóki wana?” Nalingaka mandóki na ndenge ya liboma. Bongo alobaki: “Olingaki kosomba mondóki wana, mokolo wana, kasi ozalaki na mbongo ya kokoka te mpo na kofuta ndambo ya liboso.”

Nalobaki: “Iyo.”

221 Alobaki: “Nazalaki kobomba mbongo na ngai, mbongo na ngai ya cent mitano-mitano, mpo na komeka kofutela yo ndambo ya mbongo ya mondóki wana.” Alobaki: “Na bongo, ntango likambo oyo ekosila pe okozonga na ndako, otala likolo na kanapé. . . to mbeto oyo egumbamaka, na nse ya eteni ya lokasa oyo ezali na likolo, pe kuna okomona mbongo yango.” Alobaki: “Laka ngai ete okosomba mondóki yango.”

222 Boyebi te ndenge namiyokaki ntango namonaki dollar moko na cent ntuku nsambo na mitano wana (na mbongo ya cent mitano-mitano) na esika yango. Nasombaki mondóki yango.

223 Alobaki: “Ozali komikanisela ntango oyo okendeki na ville mpo na kosombela ngai soseti ya milai, pe tozalaki kokende na Fort Wayne?”

Nalobaki: “Iyo.”

224 Nautaki kolóbo, pe alobaki . . . Tosengelaki kokende na Fort Wayne, nasengelaki koteya na mpokwa wana. Pe alobaki: “Oyebi, nalobáká na yo: ‘Ezali na lolenge mibale ekeseni.’” Moko ezalaki “silíki.” Pe nini oyo mosusu, moselú-moselú. Ezali bongo? Moselú-moselú na silíki. Ee, ata yango ezali nini, oyo ya siliki elekaki malamumu. Ezali bongo? Alobaki: “Na bongo, sombela ngai oyo ya silíki, oyo ya mikolo oyo.” Boyebi soseti wana oyo ezalaki na mwa eloko moko na nsima, na likolo? Nayebaki eloko moko te na oyo etali bilamba ya basi, na bongo na . . .

225 Na bongo nazalaki kotambola na nzela pe nazalaki koloba: “Silíki, silíki, silíki, silíki,” mpo nabosana te, “silíki, silíki, silíki.”

Moto moko alobaki na ngai: “Mbote, Billy!”

226 Nalobaki: “Oo, mbote, mbote.” “Silíki, silíki, silíki, silíki, silíki.”

227 Nakómákí na litúmu pe nakutanaki na M. Spon. Alobaki: “He, Billy, oyebi ete ndóbo ezali kolia mikolo oyo, kuna, mpembeni ya likonzi oyo ya suka?”

Nalobaki: “Ya solo, ezali bongo?”

“Iyo.”

Bongo nakanisaki, ntango natiki ye: “Eloko yango ezalaki kutu nini?” Nabosanaki yango.

228 Na bongo Thelma Ford, elenge moko ya mwasi oyo nayebaki, azalaki kosala na magazini moko ya ntalo malamumu. Nayebaki ete bazalaki koteka soseti ya basi kuna, na bongo nakendeki kuna. Nalobaki: “Mbote, Thelma.”

Alobaki: “Mbote, Billy. Boni? Boni Hope?”

229 Nalobaki: “Malamu.” Nalobaki: “Thelma, nasengeli na lokolo moko ya soseti mpo na Hope.”

Alobaki: “Hope asengeli na soseti te.”

Nalobaki: “Te, madame, asengeli na yango.”

Alobaki: “Olingi koloba soseti ya milai.”

230 “Oo, ya solo,” nalobaki, “ezali yango.” Namilobelaki: “Aa, namonisi mpenza kozanga koyeba na ngai.”

Alobaki: “Alingi oyo ya lolenge nini?”

Namilobelaki: “Aa!” Nalobaki: “Bozali na oyo ya lolenge nini?”

Alobaki: “Ee, tozali na oyo ya moselú-moselú.”

²³¹ Nayebaki kokesanisa yango te. Moselú-moselú, silíki, nyonso wana ezalaki lokola ndenge moko. Nalobaki: “Yango wana nde nalingi.” Alobaki. . . Nalobaki: “Kangela ngai yango lokolo moko, oyo ezali kolatama.” Pe ye. . . Nalobi yango malamú te. Ezali nini? Oyo ekangaka nzoto. “Oyo ekangaka nzoto.” Na bongo nalobaki: “Kangela ngai yango lokolo moko.”

²³² Pe ntango alingaki kopesa ngai yango, ezalaki bobele na ntalo soki ya cent ntuku misato, cent ntuku mibale to cent ntuku misato, penepene na katikati ya ntalo. Boye, nalobaki: “Pesa ngai yango makolo mibale.” Bomoni?

²³³ Nazongaki na ndako, pe nalobaki: “Molingami, oyebi, bino basi botambolaka na bamagazini nyonso mpo na kosomba na ntalo moke.” Oyebi ndenge nini moto alingaka komikumisa. Pe nalobaki: “Kasi kamata, yango wana, nasombi makolo mibale na ntalo oyo yo osombaka lokolo moko. Omoni?” Nalobaki: “Oo, oyo wana—oyo wana nde makasi na ngai moko.” Omoni, nalobaki—nalobaki: “Oyebi, Thelma moto atekeli ngai yango.” Nalobaki: “Ekoki kozala ete atikaki kaka nasomba yango na katikati ya ntalo.”

Alobaki: “Osombi oyo ya silíki?”

²³⁴ Nalobaki: “Iyo, madame.” Mpo na ngai nyonso wana ezalaki lokola ndenge moko, nayebaki te ete ezalaki na bokeseni.

²³⁵ Pe ayebisaki ngai, alobi: “Billy.” Namonaki yango ndenge ntango tokómáki na Fort Wayne, asengelaki kosomba lokolo mosusu ya soseti ya milai. Alobaki: “Nakabeli yango mama na yo,” alobaki, “ezali mpo na bamama oyo bakoli.” Alobaki: “Esali ngai mpasi mpo nasali bongo.”

Nalobaki: “Oo, molingami, esala eloko te.”

²³⁶ Alobaki: “Sikawa, kotikala—kotikala monzamba te.” Pe alobaki. . . Ayebaki te eloko nini elingaki kosalema na mwa ntango moke nsima na yango. Pe nasimbaki maboko na ye kitoko na ntango oyo Banje na Nzambe bazalaki komema ye.

²³⁷ Nazongaki na ndako. Nayebaki likambo ya kosala te. Nalalaki wana na butu pe nayokaki. . . Nakanisi ete ezalaki mwa mpuku moko, oyo ezalaki kati na lituka epai totiaki nkasa ya mikanda. Pe nakangaki ekuke na lokolo na ngai, pe Zambala na ye yango wana ezalaki kozembela na nsima na ekuke, (pe ye atandamaki kuna na ndako ya bibembe). Pe bobele mwa ntango moke nsima, moto moko abengaki ngai, alobi: “Billy!” Ezalaki Ndeko Frank Broy. Alobaki: “Bebé na yo azali kokufa.”

Nalobaki: “Bebé na ngai?”

²³⁸ Alobaki: “Iyo, Sharon Rose.” Alobaki: “Monganga azali kuna sikawa, pe alobi: ‘Azali kobela tiberkulóze ya bongo, azwaki yango na mabéle ya mama na ye.’” Pe alobaki: “Azali kobunda na liwa.”

239 Nakotaki na motuka, nakendeki kuna. Ye wana, kuna, bebé kitoko. Pe bamemaki ye mbangu na lopitalo.

240 Nabimaki mpo nákutana na ye. Sam ayaki wana pe alobaki: “Billy, yo kokota na eteni wana te, osengeli kokanisa Billy Paul.” Alobaki: “Azali kobunda na liwa.”

Nalobaki: “Monganga, na—nasengeli komona bebé na ngai.”

241 Alobaki: “Te, okoki kokota te.” Alobaki: “Azali kobela menenjite, Billy, bongo okomema yango epai ya Billy Paul.”

242 Pe nazelaki kino ntango abimaki. Nakokaki kokanga motema te komona ye kokufa, wana mama na ye atandami kuna na esika ya bibembe. Nayebisi bino, nzela na bato na masumu ezali na mpasi. Pe na—nakendeki, naleki malembe na ekuke, ntango Sam abimaki na lifulume, nakiti na eteni ya nse na mabele. Ezali mwa lopitalo moko moke. Azalaki na esika ya ye moko, pe banzinzi bazalaki na mwa miso na ye. Pe bazalaki na mwa . . . oyo tobengaka “epekiselo ya ngungi,” to mwa monyama moke likolo na miso na ye. Pe azalaki ko . . . na mwa kobendana-bendana ya misisa, mwa lokolo na ye monene ezalaki komata pe kokita ndenge wana, na mwa maboko na ye mpo na kobendana-bendana wana ya misisa. Natalaki ye, pe azalaki mpenza na monene oyo ekoki pe azalaki bonzenga, penepene na sanza mwambe.

243 Pe mama na ye amesanaki kofandisa ye kuna libanda, alatisi ye mwa kúshe, boyebi, afandi libanda, wana ezalaki ngai koya. Pe ntango nazalaki kobeta pípí, azalaki kosala: “gu—gu, gu—gu,” na kotanda maboko epai na ngai, boyebi.

244 Pe molingami na ngai atandamaki wana, azalaki kokufa. Nakitisaki miso epai na ye, pe nalobaki: “Sharry, oyebi Papa? Oyebi Papa, Sharry?” Bongo ntango atalaki . . . Azalaki na mpasi makasi na lolenge ete moko na mwa miso na ye kitoko ya bulé ekómákí kotala na mopanzi. Elingaki kopikola ngai motema.

245 Nafukamaki, nalobaki: “Nkolo, nasali nini? Nazalaki koteya Nsango-Malamu na matakanelo na babalabala te? Nasali nyonso ndenge nakokaki. Kotangela ngai yango te. Nabengaki bato yango soko moke te ‘bazanga ntina.’ Mama wana nde abengaki bango ‘bazanga ntina.’” Nalobaki: “Nayoki mawa ndenge nyonso wana esalemaki. Limbisa ngai. Ko—kokamata bebé na ngai te.” Pe wana ezalaki ngai kobondela, eloko ya moindo, lokola . . . lokola dala to elamba ekitaki. Nayebaki ete Aboyi.

246 Sikawa, yango nde ezalaki ntango ya mpasi koleka pe ya likama koleka na bomoi na ngai. Ntango natelema pe natali ye, nakanisi . . . Satana atiaki kati na makanisi na ngai: “Boye, olingi koloba ete koteya makasi ndenge oteyi boye, pe kobika ndenge obiki, pe sikawa ntango ekómí ngala ya bebé na yo moko, Asundola yo?”

247 Pe nalobaki: “Ezali ya solo, soki Akoki kobikisa bebé na ngai te, ntango wana nakoki te . . .” Natikaki. Na—nayebaki mpenza eloko ya kosala te. Na nsima nalobaki boye, nalobaki: “Nkolo, Opesaki ngai ye pe Okamati ye, Nkombo na Nkolo epambwama! Soki okamati ata ngai, nakolinga Yo kaka.”

248 Pe natiaki loboko likolo na ye, nalobaki: “Pambwama, molingami. Papa alingaki kobokola yo, na motema mobimba, nalingaki kobokola yo, pe kobokola yo na lolenge ete ólinga Nkolo. Kasi Banje bazali koya kozwa yo, molingami. Papa akomema mwa nzoto na yo pe akolalisa yango na maboko na Mama. Nakokunda yo elongo na ye. Pe mokolo moko Papa akokutana na yo, zela bobele kuna likolo elongo na Mama.”

249 Ntango mama na ye azalaki kokufa, alobaki, maloba ya suka alobaki, alobaki: “Bill, tikala kati na elanga.”

250 Nalobaki: “Nako . . .” Alobaki . . . Nalobaki: “Soki nakozala kati na elanga ntango Akoya, nakozwa bana pe tokosangana. Soki nakozala te, nakokundama mpembeni na yo. Pe yo kende kuna na loboko ya mobali ya ekuke monene, pe ntango okomona bango nyonso kokota, telema wana pe banda kobelela: ‘Bill! Bill! Bill!’ mpenza na makasi na yo nyonso. Nakokutana na yo kuna.” Nayambaki ye mpo tokabwana. Nazali lelo oyo kati na libanda na etumba. Ekokisi pene na mibu ntuku mibale. Napesana elaka na mwasi na ngai, nakokutana na ye.

251 Pe nakamataki mwa bebé yango, ntango akufaki, pe natiaki ye na maboko ya mama na ye, pe tomemaki ye na nkunda. Pe natelemaki wana mpo na koyoka Ndeko Mobali Smith, motei ya Methodiste oyo ateyaki na ntango ya bokundami: “Putulu na putulu, pe mabele na mabele.” (Pe nakanisaki: “Motema na motema.”) Ye wana akendeki.

252 Eumelaki te nsima na yango, namemaki Billy moke kuna na ntongo moko. Azalaki bobele mwana moke mpenza. Azalaki . . .

253 Yango nde ntina oyo akangamaka na ngai pe ngai nakangamaka na ye. Nasengelaki kozala mbala moko Papa pe Mama mpo na ye (mbala moko). Nazalaki kokamata mwa biberon na ye. Tozalaki kozanga makoki ya kopelisa móto na butu mpo miliki na ye etikala na molunge, bongo nazalaki kotia yango na nse na mokongo na ngai boye mpo etikala na molunge ya móto ya nzoto na ngai.

254 Tokangámá esika moko lokola baninga, pe moko na mikolo oyo, ntango na kotika elanga, nalingi ete napesa ye Liloba na maboko, pe náloba: “Koba, Billy. Otikala na Yango.” Bato mosusu bamitunaka mpo na nini nazalaka na ye ntango nyonso. Nakoki kotika ye te. Abali ata kobala, kasi nazali kaka komikanisela ete alobaki na ngai: “Tikala na Ye.” Bongo tokangama elongo lokola baninga.

255 Nazali komikanisela ntango nazalaki kotambola na engumba, biberon na nse na lipeka pe azalaki kobanda kolela.

Na butu moko azalaki—azalaki kotambola-tambola libanda na nsima na ndako epai wapi. . . (ntango akómákí pene na kobota ye, azalaki kopema malamú te pe ngai. . . azalaki naino elenge mwasi, boyebi.) Nazalaki kokende pe kozonga longwa na nzete moko ya kalakala na nsima ya ndako. Azalaki kolela Mama na ye, kasi ngai nazalaki ata na Mama moko te epai nakokaki komema ye, pe nazalaki komema ye, nazalaki koloba: “Oo, molingami.” Nalobaki. . .

²⁵⁶ Alobaki: “Papa, wapi mama na ngai? Okundi ye na mabele wana?”

Nalobaki: “Te, molingami. Azali malamú, azali kuna na Lola.”

²⁵⁷ Pe alobaki likambo moko wana, oyo elingaki koboma ngai nsima na nzánga moko. Azalaki kolela, na mpokwa yango nazongaki ngonga esili koleka, pe nazalaki komema ye ndenge wana na mokongo, nazalaki komema ye na lipeka pe nazalaki kosimba-simba ye *boye*. Pe alobaki: “Papa, nabondeli yo, kende kozwa Mama, pe yaka na ye awa.”

Nalobaki: “Molingami, nakoki kokende kozwa Mama te. Yesu. . .”

Alobaki: “Ee, yebisa Yesu atindela ngai Mama na ngai. Nasengeli na Ye.”

²⁵⁸ Nalobaki: “Ee, molingami, na. . .ngai na yo tokomona ye mokolo moko.”

Pe atikaki, alobaki: “Papa!”

Nalobaki: “Olobi?”

Alobaki: “Namoni Mama kuna likolo na lipata oyo kuna.”

²⁵⁹ Ólálá, elingaki koboma ngai! Nakanisaki: “Ólálá! ‘Namoni Mama kuna likolo na lipata oyo kuna.’” Nalingaki mpenza kosenzwa. Nakangaki mwa mwana yango na ntolo na ngai *boye*, pe nakitisaki motó na nse, nakotaki na ndako.

²⁶⁰ Mikolo elekaki. Nazalaki kokoka kobosana yango te. Nazalaki komeka kosala mosala. Nazalaki kokoka kozonga na ndako te, ezalaki lisusu lokola ndako na ngai te. Pe nazalaki kolinga kotikala kuna. Tozalaki na eloko moko te na ndako bobele biloko ya kala ebeba, kasi ezalaki esika oyo ngai na ye tozalaki kosepela na yango elongo. Ezalaki mpenza ndako na biso.

²⁶¹ Pe nazali komikanisela mokolo moko nazalaki komeka kosala na mosala ya letá. Nakendeki kobongisa nsinga ya kala ya lotilíki ya nzela ya mibale, oyo ezalaki kolengeme, ezalaki mpenza na ntongo makasi. Pe namataki na ekulusu wana. (Pe nazalaki kokoka kobosana bebé yango te. Nakokaki ata kondima ete mwasi na ngai akende, kasi bebé wana akende, oyo azalaki se mwana moke.) Nazalaki kuna likolo, pe nazalaki

koyemba: “Likolo na ngomba mosika, Ekulusu moko ya kala, oyo bapalolaki te etelemaki wana.” Barsinga ya lotilíki ya nzela ya liboso ezalaki kokende kino kati na transformateur pe ezalaki koleka (boyebi) na oyo ya mibale. Pe nazalaki kuna likolo na yango. Esalemaki ete natalaki, pe moi ezalaki kobima na nsima na ngai. Pe wana, maboko na ngai etandamaki epai na epai pe elembo ya Ekulusu yango emonanaki na—na ngomba. Nakanisaki: “Iyo, masumu na ngai nde etiaki ye kuna.”

²⁶² Nalobaki: “Sharon, molingami, Papa atondi na mposa ya komona yo, molingami. Ndenge nalingi mpenza lisusu namema yo na maboko na ngai, yo molingami na ngai ya moke.” Nazalaki lisusu ngai te. Elekaki bapóso. Nalongolaki gant na ngai ya kautshu. Lotilíki ya volt nkoto mibale na nkama misato ezalaki koleka mpenza mpembeni na ngai. Nalongolaki gant na ngai ya kautshu. Nalobaki: “Nzambe, nalingi kosala likambo oyo te. Nazali ebangabanga.” “Kasi, Sharry, bobele na mwa miniti moke, Papa akomona yo na Mama.” Nabandaki kolongola gant na loboko, mpo nasimba nsinga wana ya volt nkoto mibale na nkama misato. Elingaki kopasola. . .Ee, olingaki kotikala na makila ata moke te. Na bongo na—na—nabandaki kolongola gant yango, pe likambo moko esalemaki. Ntango bomoto na ngai ezongi, namoni ete nafandaki nde na mabele, maboko likolo *boye*, na elongi na ngai, nazalaki kolela. Ezalaki ngolu na Nzambe, mbele nalingaki kosala liyangami ya kobondela mpo na babeli awa te, ya solo mpenza. Ezalaki nde Ye kobatela Likabo na Ye, ngai te.

²⁶³ Nazongaki epai na ngai. Nakataki mosala, natiaki bisaleli mpembeni. Pe nazongaki, nalobaki: “Nazongi epai na ngai.”

²⁶⁴ Nakómákí na mopanzi ya ndako, nakamataki mikanda pe nakotisaki yango na ndako, mwa malili ezalaki, pe nakotaki. Tozalaki na mwa eteni ya kolala moko mpamba, nazalaki kolala kuna na mwa mbeto moko, malili makasi ezalaki koya, pe lituka oyo ya kala ezalaki wana. Nakamataki mikanda pe natangaki yango, pe eloko ya liboso na mikanda yango ezalaki mwa libómbo na ye ya Noele, cent ntuku mwambe: “Elenge mwasi Sharon Rose Branham.” Yango wana, ezongi lisusu.

²⁶⁵ Nazalaki liboso mobateli ya nyama ya zamba. Nakotisaki loboko kuna pe nakamataki mondóki na ngai, revolver, uta na libenga na yango. Nalobaki: “Nkolo, na—nakoki lisusu kokanga motema te, nazali—nazali kokufa. Na—natungisami mingi.” Nabongisaki lisasi kati na mondóki na ngai, natiaki yango semba na motó na ngai, wana nafukamaki na mwa mbeto yango kati na eteni yango ya molili. Nalobaki: “Tata na biso Oyo azali na Likolo, Nkombo na Yo ezala Mosantu. Tika Bokonzi na Yo eya, Tika mokano na Yo esalema,” ntango nameki, pe nafinaki ebeteli na makasi na ngai nyonso, nalobaki, “na nse pelamoko na Likolo. Pesa biso lelo bilei na biso na mokolo na mokolo.” Kasi mondóki eboyaki kobeta!

266 Pe nakanisi: “E Nzambe, Ozali mpenza kokata ngai biteni-biteni? Nasali nini? Olingi ata te kotika ngai nakufa.” Nabwaki mondóki na nse, pe ebetaki pe ekatishi ndako. Nalobaki: “E Nzambe, mpo na nini nakoki na ngai kokufa te, pe kolongwa na likambo oyo? Nakoki lisusu kokende mosika te. Osengeli kosala likambo moko mpo na ngai.” Pe nakweyaki na mwa mbeto na ngai ya kala ya bosoto pe nabandaki kolela.

267 Esengeli kozala ete mpongi ezuaki ngai. Nayebi te soki nalalaki to nini esalemaki.

268 Nalingaka ntango nyonso kokende kuna na Elimwelo na ntango. Nazalaki ntango nyonso na mposa ya ekoti ya ndenge wana. Tata na ngai azaláká kobokola bampunda na bolenge na ye, pe nazalaki ntango nyonso na mposa ya ekoti ya ndenge wana. Pe Ndeko Demos Shakarian asombelaki ngai moko lobi, ya liboso oyo nazui (oyo nazua) ya ndenge wana, ekoti lokola oyo ya bato ya elimwelo na ntango.

269 Pe nabanzaki ete nazalaki kokatisha esobe, pe koyemba nzembo oyo: “Lokolo moko na likalo ebukani, ekomamaki na lopango na bibwele ete: ‘Ya koteka.’” Pe ntango nazalaki kokoba kokende, namonaki likalo moko ya kala oyo ezipama, lokola likalo ya kala ya bisobe, pe lokolo na yango ebukanaki. Ya solo, yango ezalaki kotalisa libota na ngai oyo ebukanaki. Pe ntango nakómákí penepene, natalaki, pe tala elenge mwasi moko—moko ya bonzenga mpenza, ya mibu penepene na ntuku mibale, na suki ya mpembe oyo esopanaki, na miso ya bulé, alataki elamba ya mpembe. Nabwakaki miso epai na ye, nalobaki: “Mbote na yo!” Nalekaki.

Alobaki: “Mbote, Papa.”

270 Nabalukaki, nalobaki: “Papa?” “Ee,” nalobaki, “ndenge nini, Elenge mwasi, okoki ko . . . ngai nakoki kozala papa na yo na ntango oyo yo ozali mokolo lokola ngai?”

271 Alobaki: “Papa, oyebi na yo te epai ozali.” Nalobaki: “Olingi koloba nini?”

272 Alobaki: “Awa nde Lola.” Alobaki: “Na mokili nazalaki Sharon na yo ya moke.”

“Ee,” nalobaki, “molingami, ozalaki se mwa bebé moke.”

273 Alobaki: “Papa, babébé mike bazali babebé mike awa te, bakufaka te. Bakómaka mibange te, bakolaka pe te.”

274 Pe nalobaki: “Ee, Sharon, molingami, o—ozali elenge mwasi na bonzenga.”

Alobaki: “Mama azali kozela yo.”

Pe nalobaki: “Wapi?”

Alobaki: “Kuna likolo, na ndako na bino ya sika.”

275 Pe nalobaki: “Ndako ya sika?” Ba-Branham bazali batelengani, bazalaka na ndako te, bazali bobele. . . Pe nalobaki: “Ee, ngai naino nazua ndako te, molingami.”

276 Alobaki: “Kasi ozali na moko awa na likolo, Papa.” Nalingi kosala lokola bana mike te, kasi ezali mpenza likambo ya solo mpo na ngai. [Ndeko Branham aleli—N.D.E.] Ntango nabandi kokanisa yango boye, yango nyonso ezali kozongela ngai. Alobaki: “Ozali na moko awa, Papa.” Nayebi ete nazali na moko kuna, mokolo moko nakokende kuna. Alobaki: “Wapi ndeko na ngai Billy Paul?”

277 Pe nalobaki: “Ee, natiki ye epai ya Madame Broy, eleki kaka mwa miniti moke.”

Alobaki: “Mama alingi komona yo.”

278 Nabalukaki pe natalaki, pe bandako minene ya kitoko ezalaki, pe Nkembo na Nzambe ezalaki koya kozinga yango. Pe nayokaki etonga na Banje koyemba: “Ndako na ngai, Ndako kitoko.” Nabandaki komata ebuteli ya molai, na mbangu na ngai nyonso. Pe ntango nakómákí na ekuke, ye wana atelemaki, na monkoto ya mpembe, na suki milai moindo tuu, ekiti kino na mokongo. Atandaki maboko ndenge azalaki ntango nyonso kosala ntango nazalaki kozonga ndako, nalembi na mosala to eloko mosusu. Nasimbaki ye na maboko, pe nalobaki: “Molingami, namoni Sharon kuna.” Nalobaki: “Akómí elenge mwasi bonzenga, boye te?”

279 Alobaki: “Iyo, Bill.” Alobaki: “Bill.” Azingaki ngai maboko, (pe alobaki) mpenza nzinganzinga ya mapeka na ngai, abandaki kosimba-simba ngai na mokongo, alobaki: “Tika komitungisa na ntina na ngai na Sharon.”

Nalobaki: “Molingami, nazali kokoka te.”

280 Alobaki: “Sikawa ngai na Sharon tozali malamumu mingi koleka yo.” Pe alobaki: “Komitungisa na ntina na biso lisusu te. Okolaka ngai yango?”

281 Pe nalobaki: “Hope,” nalobaki, “natikali mpenza ngai moko, nazangi yo na Sharon, pe Billy azali kolela ntango nyonso mpo na yo.” Nalobaki: “Nayebi te soki nasalela ye nini.”

282 Alobaki: “Nyonso ekotambola malamumu, Bill.” Alobaki: “Laka ngai kaka ete okomitungisa lisusu te.” Alobaki: “Okoki kofanda te?” Natambwisaki miso epai na epai pe kiti moko ya monzele ya monene mpenza ezalaki wana.

283 Pe nazali komikanisela ete nazaláká koluka kosomba kiti moko ya monzele. Sikawa, mpo na kosukisa. Nazaláká koluka kosomba kiti ya monzele ntango moko boye. Tozaláká bobele na bakiti oyo wana ya kala—ya kala, oyo bato nyonso bazalaka na yango, na esika baliaka na ntongo, na efandelo ya mabaya. Tosengelaki kosalela yango, yango kaka nde bakiti oyo tozalaki na yango. Pe tozuaki makoki ya kosomba kiti moko ya monzele

oyo bolalisaka mokongo lokola . . . nabosani ndenge babengaka kiti yango ya kopemisa nzoto. Ntalo na yango ezalaki dollar zomi na nsambo, pe okokaki liboso kofuta dollar misato bongo na nsima dollar moko na mposo moko. Pe tosombaki moko. Pe, oo, ntango nazalaki kokóma na ndako . . . Nazalaki kosala mosala moi mobimba, pe koteya kino katikati ya butu na babalabala pe bipai nyonso nakokaki koteya.

²⁸⁴ Pe—pe ngai, mokolo moko, nakómákí na niongo kati na bofuti na ngai. Tozalaki kokoka kofuta yango te, mikolo ekómákí koleka, pe na suka, bayaki mokolo moko pe bakamataki kiti ya monzele na ngai pe bakendeki na yango. Na butu yango, nakobosana soko moke te, alambelaki ngai gató batia cerise. Mawa, mwana ya bato, a—a—ayebaki ete nalingaki kosepela te. Pe nsima ya bilei ya mpokwa nalobaki: “Mpo na nini ozali malamumu boye na mpokwa oyo, molingami?”

²⁸⁵ Alobaki: “Yoka, natindaki bana mibali ya nzinganzinga ete balukela yo mpambo ya kolóbo. Omoni te ete tosengeli kokende na ebale pe kolobo mwa moke?”

Pe nalobaki: “Iyo, kasi . . .”

²⁸⁶ Pe abandaki koleka. Nayebaki ete likambo moko ezalaki kotambola malamumu te. Nazalaki na likanisi, mpo ete basilaki kotindela ngai likebisi ete balingaki koya kobotola yango. Pe tozalaki kokoka te kofuta dollar moko wana na mposo. Tozalaki kokoka te, tokokaki na biso te . . . tozalaki na makoki ya kofuta yango te. Azingaki ngai maboko, nakendeki na ekuke pe kiti ya monzele na ngai esilaki kokende.

Kuna na Likolo, alobaki na ngai, alobaki: “Ozali komikanisela kiti ya monzele oyo wana, Bill?”

Nalobaki: “Iyo, molingami, nazali komikanisela.”

Alobaki: “Yango nde ozalaki kokanisa, boye te?”

“Iyo.”

²⁸⁷ Alobaki: “Ee, bakobótola oyo te, ntalo ya oyo esila kofutama.” Alobaki: “Fanda mwa moke, nalingi kosolola na yo.”

Nalobaki: “Molingami, nazali kososola likambo oyo te.”

²⁸⁸ Alobaki: “Laka ngai, Billy, laka ngai ete okomitungisa lisusu te. Ozali kozonga sikawa.” Pe alobaki: “Laka ngai ete okomitungisa te.”

Bongo nalobaki: “Nakoki kosala yango te, Hope.”

²⁸⁹ Pe kaka na ntango yango bomoto na ngai ezongaki, molili ezalaki kati na ndako. Natambwisaki miso, pe nayokaki loboko na ye na kingo na ngai. Nalobaki: “Hope, ozali awa na ndako?”

²⁹⁰ Abandaki kosimba-simba ngai. Alobaki: “Okopesa ngai elaka yango, Bill? Laka ngai ete okobala te . . . okomitungisa lisusu te.”

Nalobaki: “Nalaki yo yango.”

291 Pe bongo ntango asimbi-simbi ngai mbala mibale to misato, pe akei. Natelemaki na mbala moko pe napelisasi mwinda, natalaki bipai nyonso, así akendeki. Kasi alimwi kaka uta na ndako. Alimwi te, azali kaka na bomoi. Azalaki Moklisto.

292 Ngai na Billy tokendeki awa na nkunda eleki mwa ntango, tomemaki mwa felele mpo na mama pe leki na ye ya mwasi, ezalaki mpenza na ntongo ya Pasika, pe totelemaki. Mwana oyo moke abandaki kolela, alobaki: “Papa, mama na ngai azali kuna na nse.”

293 Nalobaki: “Te, molingami. Te, azali kuna na nse te. Ndeko mwasi azali kuna na nse te. Awa, tozali na nkunda oyo ezipami, kasi kuna na ngambo ya mbu, nkunda oyo efungwámá ezali kuna, epai wapi Yesu asekwaki. Pe mokolo moko Akoya, Akomema ndeko mwasi na mama elongo na Ye.”

294 Nazali lelo kati na etumba, baninga na ngai. Na—nakoka kutu koloba lisusu te. Na... [Ndeko Branham aleli—N.D.E.] Nzambe apambola bino. Togumba moto mwa moke.

295 E Nkolo! Mbala mingi, Nkolo, nayebi solo ete bato basosolaka te, ezali bango kokanisa ete makambo oyo eyaka na pete. Kasi mokolo moko ya nkembo ezali koya ntango Yesu akoya pe mitungisi oyo nyonso ekolimwa. Nabondeli, ee Tata na Likolo, ete Osunga biso ete tomilengela.

296 Pe elaka wana ya suka, ntango oyo napepwaki ye na litama na ntongo yango, ete nakokutana na ye kuna mokolo yango. Nandimi ete akotelema na likonzi yango, pe akobelela nkombo na ngai. Uta ntango yango nazali kobika sembo liboso na elaka yango, Nkolo, na mokili mobimba, na bisika ya ndenge na ndenge, komeka koteya Nsango Malamu. Nazali konuna sikawa, pe kolemba, nalembi mpenza kolemba. Moko na mikolo oyo, nakokanga Biblia oyo mpo na mbala ya suka. Pe, e Nzambe, batela ngai natikala sembo na elaka oyo. Wumisa ngolu na Yo penepene na ngai, Nkolo. Kotika te ete natala biloko ya bomoi oyo, kasi nabika mpo na biloko oyo ezali na ngambo mosusu. Sunga ngai ete nazala sembo. Nasengi makambo ya pete te, te Nkolo, na ntango oyo Klisto na ngai akufaki kuna kati na mpasi. Pe bango nyonso oyo batikali bakufaki ndenge yango. Nasengi eloko moko ya petepete te. Nkolo, tika bobele ete nazala alima pe sembo. Tika ete bato balinga ngai mpo ete nakoka kokamba bango epai na Yo. Pe mokolo moko ntango nyonso ekosila, pe tokosangana na nse ya banzete oyo ezalaka mobesu ntango nyonso, nalingi ete nakamata ye na loboko pe natambwisa ye, na talisa ye bato ya Tempelo Angelus pe bamosusu nyonso. Ekozala bongo ntango moko kitoko mpenza.

297 Nabondeli ete mawa na Yo eumela likolo na moko na moko na biso awa. Pe baoyo bazali awa, Nkolo, ekoki kozala ete bayebi ata Yo te. Pe mbala mosusu bazali na mwana moko molingami na

ngambo oyo kuna ya mbu. Soki naino bakokísá elaka na bango te, bakoka kosala yango sasaipi, Nkolo.

²⁹⁸ Wana mitó na biso egumbami, nazali komituna, na mpokwa oyo, kati na ebakata na ndako oyo, boni kati na bino bakoloba: “Ndeko Branham, ngai pe nalingi nakutana na balingami na ngai. Na—na—nazali na balingami kuna na ngambo mosusu ya ebale”? Mbala mosusu opesaki elaka ete okokutana na bango, mbala mosusu ntango opesaki Mama “mbote ya suka” kuna na nkunda mokolo yango, mbala mosusu ntango opesaki “mbote ya suka” na leki na yo ya mwasi, to na Papa, to na moko na bango kuna na nkunda, olakaki ete okokutana na bango, pe o—omilengeli naino mpo na yango te. Omoni te ete ezali ntango malamau sikawa mpo na yo kosala yango?

²⁹⁹ Bolimbisa ngai ndenge naleli. Kasi, ólalá, ozali kososola te, moninga. Oyebi te boni—boni nazali koboma nzoto! Yango ezali ata mwa eteni moke te ya lisolo oyo ya bomoi.

³⁰⁰ Boni kati na bino bakolinga kotelema sikawa pe kopusana awa mpo na libondeli, koloba: “Nalingi kokutana na balingami na ngai”? Botelema kati na eyanganelo pe boya epai boye. Bokosala yango? Soki moto moko naino amilengeli boye te. Nzambe apambola yo, misie. Namoni moto moindo moko ya mibu epusani azali koya, bamosusu pe bazali koya. Boningana, bino kuna likolo na ba-balkon, boya kotelema katikati na banzela. To botelema, bino baoyo bolingi ete bakanisa bino kati na mwa libondeli sikasikawa. Ezali bongo. Botelema bobele kotelema. Ezali malamau. Botelema bisika nyonso, bino baoyo bokolinga koloba: “Nazali na tata kuna na ngambo, nazali na mama to na molingami moko kuna na ngambo. Nalingi nakende komona bango. Nalingi nakutana na bango kati na kimia.” Bolingi kotelema, botelema kaka kotelema, ata wapi kati na eyanganelo. Botelema, boloba: “Nalingi koyamba yango.”

³⁰¹ Nzambe apambola yo, mwasi oyo. Nzambe apambola yo kuna na suka. Pe Apambola yo kuna likolo. Nkolo apambola yo awa, misie. Ezali boye. Kuna likolo na balkon, Nkolo apambola yo. Na eyanganelo mobimba, bisika nyonso, botelema sikawa mpo ete tosala mwa libondeli, ntango naino Molimo—Mosantu azali awa pe azali kotambola likolo na mitema na biso, mpo—mpo na kobuka biso.

³⁰² Boyebi, oyo lingomba esengeli na yango lelo ezali nde kobukama. Tosengeli kokende kino na ndako ya Mosali—mbeki. Likindo na biso moko, oyo ekemba, mbala mosusu etambolaka malamau mpenza te. Oyo tosengeli na yango ezali kobukama na ndenge ya kalakala, koyoka mawa kati na mitema na biso, kokóma elengi na miso na Nzambe. Baoyo nyonso babelemi mpo na kotelema sikawa bango wana?

Boye togumba motó mpo na libondeli.

³⁰³ E Nkolo, Oyo asekwisaki Yesu mpo na . . . kati na bakufi, mpo na kosembola biso nyonso na nzela na kondima, ntango tondimi. Nabondeli, e Nkolo, ete baoyo batelemi sikawa mpo na koyamba Yo, nabondeli ete bolimbisi epesamela bango. Pe, e Nkolo, nabondeli ete bayamba Yo lokola Mobikisi, Mokonzi pe Molingi na bango. Pe mbala mosusu bazali na mama to papa to moto moko na ngambo mosusu ya mbu. Likambo bobele moko oyo ezali solo, ezali ete bazali na Mobikisi. Tika ete masumu na bango elimbisamela bango, pe masumu na bango ya nko nyonso elongolama, ete milimo na bango ekoka kosukolama na Makila na Mwana-na-Mpate, pe babika na kimia uta sikawa.

³⁰⁴ Pe mokolo moko ya nkembo, ntango nyonso ekosila, tika ete tosangana na Ndako na Yo, pe tozala kuna lokola mabota oyo ekabwani te, mpo na kokutana na balingami na biso oyo bazali kozela na ngambo mosusu. Oyo, topesi bango epai na Yo, mpo ete “Okobatela na kimia, ee na kimia mpenza, ye oyo motema na ye eumeli epai na Yo.” Kokisa yango, Nkolo, wana topesi bango epai na Yo. Na Nkombo ya Mwana na Yo, Nkolo Yesu. Amen.

³⁰⁵ Nzambe apambola bino. Nayebi solo ete basálisi bazali komona epai wapi botelemi, pe bakozala elongo na bino na mwa miniti moke.

³⁰⁶ Pe sikawa mpo na baoyo bakozwa bakalati ya mabondeli. Billy, Gene na Leo bazali wapi, bazali na suka? Bazali awa mpo na kokabola bakalati ya mabondeli kaka na mwa miniti moke. Ndeko mobali akobondela mpo na kopanza bato, pe bakalati ya mabondeli ekokabolama. Tokozonga awa nsima na mwa ntango moke, mpo na kobondela mpo na babeli. Malamu, Ndeko.

LISOLO YA BOMOI NA NGAI LIN59-0419A
(My Life Story)

Liteya oyo ya Ndeko William Marrion Branham, eteyamaki liboso na Ngelesa na mwa lomingo na nsima ya nzânga, mokolo mwa 19 na sanza ya minei na mobu 1959, na Angelus Temple na Los Angeles, California, U.S.A., ekamatamaki uta na bande pe ekomamaki na mobimba na yango na Ngelesa. Ndimbola oyo ya Lingala ekomami pe ekabolami na Voice Of God Recordings.

LINGALA

©2012 VGR, ALL RIGHTS RESERVED

VOICE OF GOD RECORDINGS
P.O. Box 950, JEFFERSONVILLE, INDIANA 47131 U.S.A.
www.branham.org

Liyebisi ya makoki ya mokolo-eloko

Makoki nyonso ekopesama na ndingisa. Búku oyo, ekoki kozala imprimé na masíni ya ndako mpo na yo moko to kokabama, ofelé, lokola esalelo mpo na kopalanganisa Nsango Malamu ya Yesu Klisto. Búku oyo ekoki kotekama te, koyíkanisama te, kotiana na site internet te, kobombama mpo na kolukaluka te, kolimbolama na nkota mosusu te, to kosalela yango mpo na kosenga misolo te, kozanga ndingisa ekomami mpenza na Voice Of God Recordings®.

Soki olingi koyeba makambo mosusu to kozua bisalelo mosusu, komélá:

VOICE OF GOD RECORDINGS
P.O. Box 950, JEFFERSONVILLE, INDIANA 47131 U.S.A.
www.branham.org